

Entered as second-class matter Sept. 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Tel. So. Boston 620

VOL. IV, No. 69 (549).

DARBININKAS

PRENUMERATOS KAINA:

Tris kartus savaitėje ... \$3.00
Bostone ir apielinkėje ... 4.00
Užrubežyje metams ... 4.25
"DARBININKAS,"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA

5 centai.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Tel. So. Boston 620

SUBATA, BIRŽELIO 14 D., 1919.

L IETUVOS ARMIJOS SMEGENYJ.

Generalis Lietuvos armijos štabas. Čia matome armijos atstovus įvairių skyrių — pėstininkų, raitelių, inžinierių ir tt.

Bolševikai, lietuvių spaudžiami, apleidžia Dvinską.

LIETUVIAI BAIGIA APSUPTI DVINSKĄ.

Lietuvos oficialis pranešimas iš Kopenhago štaip skelbia apie lietuvių kariuomenės pasiekimus.

"Kaipo pasekmė smarkios atakos, padarytos lietuvių armijos visu frontu, daug punktų tapo atimta iš bolševikų tarpe kurių yra Subačius, Rokiškis, Kriaunos, Obeliai ir Kutninkai. Bolševikai buvo išblaškyti ir energingai vejami. Dabar jie kraustosi iš Dvinsko ir nešinas Smolensko linkui."

Čia matyt einasi apie Subačius ties Dvinsku, o ne ties Kupiškiu.

Francijai gresia revoliucija

GENERALIS STREIKAS FRANCIJOJ.

Francijos raudonieji vadai paskelbė generalį streiką ant birželio 16 d. Ar atsilies darbininkai į tą paskelbimą, tai dar nežinia. Francijos raudonieji varosi prie to, kad nuverstų dabartinę Francijos valdžią.

Francijos valdžia yra pasirengusi pasinaudoti maišta. Kariuomenė tam prirengta ir ji nestos raudonųjų pusėn. Jei

ištikro eis prie didelių susirėmimų, tai stos kovon ne vien kariuomenė, bet visi šalininkai dabartinės valdžios.

Jei streikas kils, jei riaušės kils po visą Franciją, tai taikos konferencijos darbas bus sutrukdytas, taikos pasirašymas užsitys.

VOKIEČAI GAUS GALUTINĄ ISLYGĄ.

Alijantų taikos konferencija priėjo prie pilno sutarimo taikos išlygų Vokietijai klausime. Toji konferencija pernagrėnė vokiečių pasiūlymus, perkeitė kai kuriuos išlygų punktus ir pagamino dokumentą, skirtą Vokietijai. Jis bus pateiktas, kaip dabar pranešama subatoj birželio 14 d.

Nuolaidos Vokietijai padaryta šitokios: priimamas į Tautų Lygą, plebiscitas Silezijoje (gyventojai balsuos ar dės ties prie Lenkijos ar likti prie Vokietijos) ir palengvinimas kontribucijų išmokėjimas.

Vokietija bus priimta Tautų Lygon tuomet, kuomet Vokietijoje nusistovės valdžia, kuomet pasirašys po taika, jei pildys taikos sutartis.

Turkijos taikos delegacija jau atvyko Paryžium. Nebuvo jokio formališko priėmimo. Delegacija susideda iš 12 asmenų.

Mannheimo, Vokietijoje javų firma sako, kad gavus bevielį telegrafu iš Chicagos pranešimą, jog ji gali pirkti miežių Amerike.

Į Hamburgą atplaukė iš Amerikos pirmas laivas su baltu.

Suv. Valstijų generalis advokatas pranešė kongresui, kad reikia \$2,000,000 kovai prieš anarchiją.

EXTRA

Su Lietuvos komercijos ministeriu Šimkum Francisui Kariniu laiavu išplaukiu į Liepoją birželio 13 d. Prospektai labai geri.

Jonas E. Karosas.

Valio! Valio!

TEGYVUOJA CT. LDS. KUOPŲ APSKRITIS!

Minėtas apskritis turėjo suvažiavimą Bridgeporte, Ct. birželio 8 d. Be kito ko nutarė LDS. namo fondan aukuoti \$100 ir pirkti Lietuvių Prekybos Bendrovės šerų už \$200.

P-lė Paulina Geležutė, apskrities išdininke, štai ką rašo LDS. Centrai:

Gerbiameji:—

Siunčiu čekį ant \$100 į LDS. namo fondą. Ta auka yra Ct. LDS. kuopų apskrities. Tas apskritis savo suvažiavime birželio 8 d. Bridgeporte nutarė aukuoti tą sumą namo fondan. Lietuvių Prekybos Bendrovės rašo šitaip: "Gerbiameji:—

Ct. LDS. kuopų apskritis savo suvažiavime birželio 8 d. nutarė prisidėti prie Lietuvių Prekybos Bendrovės ir pirkti šerų už \$200. Tai-gi būdama apskrities išdininke, turiu tą atlikti. Siunčiu čekį ant \$200 ir meldžiu išrašyti šerų ant minėto apskrities vardo ir prisiųsti juos man."

Valio Ct. LDS. kuopų apskritis. Kitų kolonijų lietuvių žiūrėkite, ką išgali darbininkai, kuomet susijungia ir šauriai darbuojasi. Tępaakstina tas kitus apskrities prie panašaus veiklumo ir darbų.

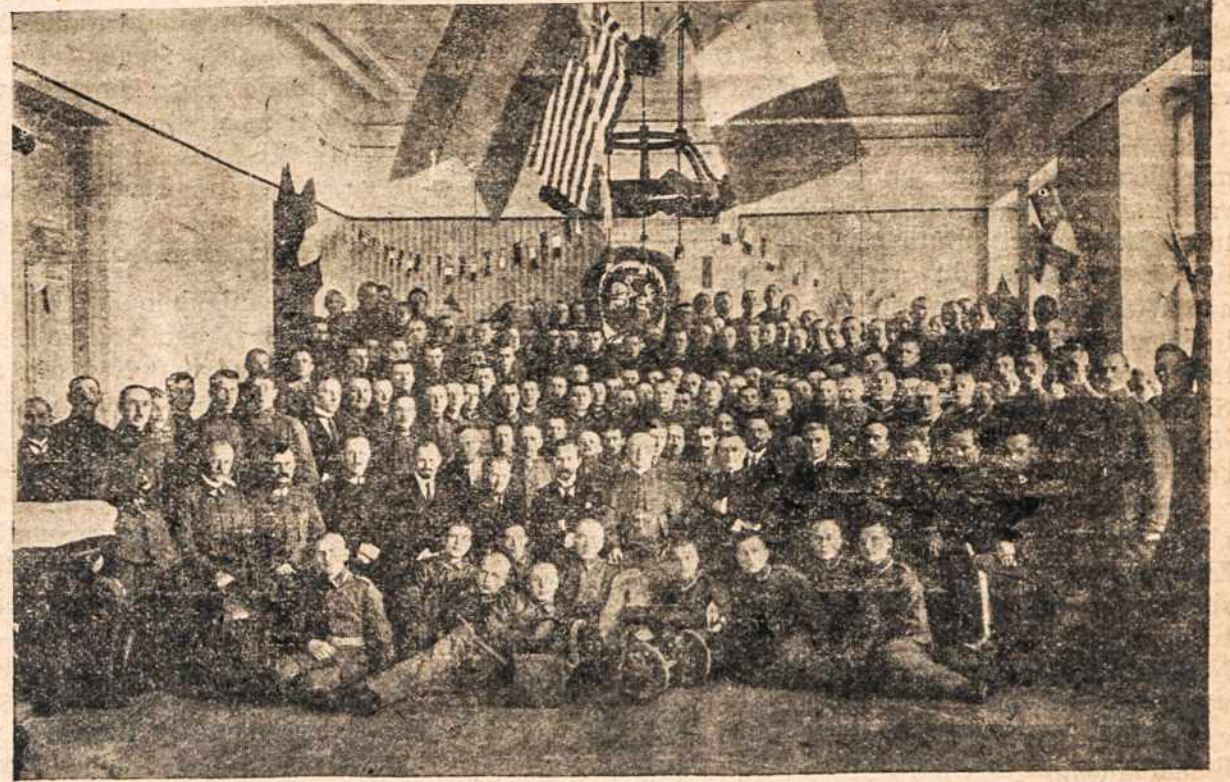
LAIŠKAS IŠ LIETUVOS.

(Rašyta balandžio 8 d. Jurgui Pukui, Torrington, Ct. iš Suvalkų gub., Prienų miestelio.)

Aš Magdalena Milašauckienė sveikinu brolius Antaną ir Jurgį. Duodame žinoti, jog buvome išvaryti toli į Rusiją ir ten vargome tris metus. Pernai sugrįžome namo. Neradome savo senos motinėės gyvos. Baisi -čia brangenybė, kad negalima įpirkti. Rugsį kartis 100 rubl., lašinių svaras 8 rubl., sviesto svaras 8 rubl., kiaušinių tuzinas 6 rubl. Viskas brangu. Taip-gi Jurguti, ką pernai leidai man pinigų, tai negavau. Tiktai gavau tokias popieras nuo bolševikų. Tai sakė, kad pinigai esą banke. Bet man jų neišdavė. Tai-gi Jurguti, jus atieškokite iš bolševikų tuos pinigus. O gal tie pinigai jau sugrįžo atgal į Ameriką. Duokite man žinoti ar atgausite tuos pinigus. Dabarties prašau duoti greitą atsakymą. Tai kitame laiškelyje daug prirašysiu.

PRAŠO PARAMOS.

Estonijos užsienio reikalų ministeris Poska, atvykęs Paryžium, kreipėsi į Francijos maršalą Foeh ir alijantus su prašymu prasiųti vokiečių "globą" ir paremti estonus kovoję prieš bolševikus.

INKUR TUVES KARINĖS MOKYKLOS KAUNE.

Lietuvos valdžia Kaune įst eigė karo junkerių mokyklą, kuri išskilmingai buvo pašventinta. Viduryje matome sėdintį Jo Mal onybę žemaičių vyskupą P. Kare vičių, po jo dešine sėdi Jo Ekselencija Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Pašventinimo iš filmėse dalyvavo Francijos karinė misija Lietuvon.

KARO MOKYKLOS ATIDARYMAS.

Balandžio mėnesio 1-ąją dieną šių metų galima įvardinti tikrai nepaprasta, atmintina mūsų naujosios istorijos diena. Tą dieną įvyko išskilmingas mūsų pirmosios Karo Mokyklos atidarymas.

Prieš išskilmingą Karo Mokyklos atidarymą kalbamosios mokyklos mokiniai sustoję gretomis Mokyklos salėje, išpuoštoje tautinėmis draugiškų valstybių vėliavomis.

Pagaliam, atvyko visi laukiamieji svečiai. J. E. Žemaičių Vyskupas, Aukštasis Prezidiumas, Laikinosios Vyriausybės atstovas, Armijos ir Prancūzų Karinės Misijos atstovų. J. E. Žemaičių Vyskupas pašventino Mokyklos namus ir pasakė — trumpą prkalbą, kurioje pareiškė savo palankumą Tėvynės gynimo darbu ir palaimino būsimuosius karininkus. Po to kalbėjo Aukštojo Prezidiumo vardu A. Smetona; savo trumpoje, turiningoje kalboje pabrėžė kovojamosios idėjos reikšmę, jos svarbą. Laikinosios Vyriausybės vardu kalbėjo A. Stulginskis; jis, tarp kita ko, pažymėjo tris Lietuvos atgimimo momentus nuo "Aušros" laikų ligi šių dienų. Paskutiniajame, Valstybės kuriamajame darbe, pažymėjo, kokią didžią svarbą turi kareiviai ir jos vadai — karininkai. Karinomenės vardu kalbėjo pats Apsaugos Ministeris tikėdamasis, kad pirmo leidimo, pirmosios Karo Mokyklos mokiniai, "bakužių samanotų" vaikais bus tikrais mūsų kareiviu broliais. Paskutinis kalbėtojas, mokinių gerbiamas, Karo Mokyklos Viršininkas pabrėžė begalinę eimamojo momento svarbą, kurio neišnaudojus dabar gal amžiais teks vėl vilkti kaip vilkus, verguvis jungas; kalbą baigė sveikindamas mūsų narsiąją Tėvynę saugojamąją kariuomenę. Po jo kalbos Karo Mokyklos mokiniai padainavo jausmingai Lietuvos himną.

nutraukta visa mokykla ir svečiai. Po išskilmingų pietų visi atsilankiusieji svečiai grįžo namo patenkinti Lietuvos jaunomene.

(Kauniškė "Lietuva")

PRIPAŽINO.

Alijantai pripažino Serbų-Kroatų-Slovėnų valstybę. Tos trilypės valstybės sostinė yra Belgradas, buvusi Serbijos sostinė.

Iš Leavenworth, Kan. iš disciplinariųjų kazarmių ištrūko 12 kaliniių.

TVERIA ARMIJA.

Armenijos valdžia pradėjo tvirti antrą armijos korpų. Vyrai 30 m. amžiaus pašaukti kariuomenėn.

UŽĖMĖ SALĄ.

Anglijos kariuomenė užėmė Oeselio salą, gulinčią netoli Rygos. Už tai Estonija gaus paramą kovai prieš bolševikus.

GELBST ANGLAI.

Dalis Anglijos kariuomenės, kuri atgabenta Murnansko parkrante, prigelbsti veikimuse prieš Petrogradą.

Baisus padėjimas.

Laikraščio New Yorko Sun korespondentas Henry P. Davison aplankęs Europą rašo:

"Sakau jums, kad amerikoni — tikrieji amerikoni — negalėtų naktimis užmigti, jei jie žinotų Europos skurdą jo pilnoje tikrybėje."

Amerikonams Europiečiai yra svetimi ir jie parodė tokią užuojautą, kad milijonus dėjo jų sušelpimui. Mes ten turime tėvus, motinas, gimines. Ką mes darome jų sušelpimui. Kartas iš mūs nemiegojo nors vieną naktelę iš rūpesčio apie tėvus, brolius, seseris Lietuvoje? Kaip mes aukaujame jų sušelpimui.

Europoj ir žinoma Lietuvoj del maisto stokos, nešvarumo ir baltinių stokos kilo ligos. Dabar apie tai skaitome iš Lietuvos atėjusiose laikraščiuose. Del nešvarumo priviso utėlių. O jos išnešioja ligas. Utėlės skleidžia dėmetą šiltinę, kuri siaučia Lietuvoje ir abelai Europoje.

Viršuje minėtas korespondentas Davison rašo: "Kariavę kulkomis prieš žmones, dabar išrodo, kad pasaulis turės mobilizuoti savo jėgas kariauti prieš utėles."

LIETUVIŲ MIELAŠIRDINGUMAS.

Lietuvių tauta yra labai mielaširdinga. Lietuviai yra svetingi, greitai sušelpi pavargėli. Lietuvoje lietuviai iš didelių geraširdystės šelpia nevertus sušelpimo elgetas, kurie galėtų darbu duoną pelnyti, šelpia net valkatėlius cigonus.

Ar liko jumyse tos geraširdingumo dorybės? Ar jūs čia Amerike būdami persimainėte, sukietėjote, kad jau nebeatjaučiate varguolių. Juk milžiniška didžiuna Lietuvos gyventojų dabar blogiau dengiasi ir maitinasi, negu skurdžiausias Lietuvos elgėta prieš karę. Tarpe tų neišpasakytų skurdžių yra jūsų tėvas, motina, sesuo, brolis, žentas, uošvis ir kitokios giminės.

Ar taip suakmenėjai, kad nesiskubinsi jiems su pagalba? Pagalbą suteikti yra proga. Per Lietuvių Prekybos Bendrovę tą gali padaryti!

Broliai ir sesers, atsipeikėkime galų gale. Paskubėkime ištiesti ranką žūstančiam mūsų tautai. Del Dievo meilės dėkote didesnes aukas Tautos Fondan, dirbkite Raudonojo Kryžiaus darbą, o dabar per Lietuvių Prekybos Bendrovę siųskite po paką maisto savo tėvams, broliams, seserims, giminiams Lietuvoje.

Apie maisto siuntimą Lietuvon skaityk kitoje vietoje.

Lietuvos likimas.

KOLČAKAS PRIPAŽINTAS.

Alijantų valdžios pripažino admiraolą Kolčaką.

Admirolas Kolčakas yra galva Siberies valdžios, kurios sostinė randasi Omske. Nuo seno jisai vedė kovą prieš bolševikišką valdžią. Dabar Omsko valdžia pasidaro visos Rusijos valdžia.

Gegužic 26 d. alijantai pasiuntė Kolčaką valdžiai išlygą, ant kurių alijantai sutiktų jį pripažinti ir prigelbėti nuversiti bolševikų valdžią. Nolta ir išlygos Kolčakui tapo paskelbtos.

Išlygos tokios:

Kaip tik Kolčakas užims Maskvą, tai turi tuoj sušaukti Steigiamąjį Rusijos seimą. Jei rinkinių nebus galima daryti, tai turi sušaukti tą Seimą, kurs bolševikų buvo išvaikytas; tas seimas turėtų veikti iki šalis aprims, kad bus galima padaryti naujus rinkimus.

Atimose nuo bolševikų žemėse leis savivaldas turėti, rinkti žemstvas ir tt.

Nedarys jokių pastangų klestų privilegijas.

Zemės klausimo išrišimą pavesti Steigiamajam Seimui.

Tikybinė ir civilė laisvė turi būt užtikrinta.

Nebandys sugrąžinti tvarkos, kurią revoliucija kovo

1917 m. sūnaikino.

Lenkijai ir Finlandijai pripažis neprigulmybę, o jei nebus galima susitaikinti del rubėžių, tai tą klausimą turės pavesti Tautų Lygą.

Apie Lietuvą.

Jei išrišimas santikių tarp Estonijos, Latvijos, Lietuvos ir Kaukazo ir Užkaspijinių žemių iš vienos pusės ir Rusijos iš kitos nebus greit pasiektas sutartimi, tai tų santikių išrišimas bus padarytas pasitariant ir sąveikiant su Tautų Lyga, o iki toks susitaikymas įvyks, tai Rusijos valdžia sutinka tas žemes roknoti autonomiškoms ir patvirtinti santikius, kurie gali rasti tarp tų žemių de facto valdžių ir alijantų ir sąjungininkų valdžių.

Rusija pripažis rubežius nustatytus taikos konferencijoje tarp Rumunijos ir Besarabijos.

Kaip tik Rusija pataps demokratiška šalis, tai prisidės prie Tautų Lygos ir veiks išvien su kitais nariais apsiribavime ginklavimosi ir militarės organizacijos po visą svieta.

Skolas Rusija turės išmokėti taip, kaip pasižadėjo padaryti lapjkr. 27, 1918 m.

Kolčakas priėmė tas išlygas ir tapo pripažintas galva visos Rusijos.

Žinios iš Lietuvos.

KO LENKŲ KARIUOMENĖ ATĖJO LIETUVON?

Lenkų žemė — poetų gimtinė. Visi jie per geros vaizduotės. Taip gero, kad net paprasčiausius dalykus jie sugeba nukelti kitan pasaulin, prozą paversti poezija.

Ar bereikia didesnės prozos, kaip politikos dirbimas, diplomatų apgaudinėjimai, sukumai, kruvinieji karai del pelno? O pasižiūrėk jų aprašymo lenkų istorijoje! Jei tai buvo kitų tautų padaryta, bus aprašyta, kaip reikiant; jei tai lenkų bus padaryta, bus viena iš tisa glorijs.

Senovės lenkų politikai namie dieną naktį laužė sau galvas, kaip čia sustiprėjus Lietuvos žmonėmis. Būrė makiavojo per istisu du amžiu, nuo keturioliktojo iki šešioliktojo amžiaus. O aktus leido tokius, lyg tai jie Lietuvai darė didžiausias geradarybes: nešė laisvę, kultūrą, krikščionybę.

Pavogė Vytauto karalių vainiką, užmušė imperatoriaus Zigmanto pasiuntinius, vežsnius jį. Ir čia pat skelbė Lietuvos puolimą lenkams į glėbį. Nelaiminga karaliūnaitė Jadvyga atplėšia nuo mylimojo vyro Liudviko, numeta nemylimam Jogailai ir čia pat poetizuoja jos "pasišventimą" ir šaukia ją padaryti Katalikų Bažnyčios šventąja.

Stai, kam liejasi kraujas ir Lietuvos žemė yra naikinama. Su tuo skaitikimės, ne su akis apdumiamomis poezijomis ir humanitarizmais.

mie likusiems bus geriau." 5, "Visa to negautumei, Lietuvai tapus atskira nuo Lenkijos valstybe."

6, "Nemuno aukštupis ir abu Neries krantai (?) — tai lenkų šalis. Juo toliau į šiaurę, juo daugiau lenkų. To lenkų krašto sostinė yra — Vilnius."

Štai, delko reikią Lietuva ir Gudija pavergti, o ne del kokio ten "paliuosavimų!" Tik lenkai jaučia, lietuvius geruoja neatiduosiant savo tėvynės ir vergiją, kad ir kažin kaip nupoētizuotų.

"Prastas žmogus daug ne supranta. Kai jam kareivis paims iš tvarto paskutinį veršuką, kai išgaudys jam vištas, atims avizas ir dar primuš, tai, žiūrėk, valstietis palaikys jį savo priešu. Gi neduk Dieve, kad liaudis lenkų kareivį sutiktų, kaip priešą, ir šalintųsi nuo lenkų, kaip persekiotojų..."

Patariame šią šlykščią, bet tiesakalbį veikalėlį praplauti ir tarp lietuvų, kurie ypač yra palinkę garbinti lenkus už lietuvų "paliuosavimą." Nors knygelėse nieko nerašoma apie tikėjimą, vis delto ant viršelio kažin kaip padėta Dievo Motinos paveikslėlis. Matyti, kad juoba pritrauktų skaitytoją. Tai ir tetraukie.

Stai, kam liejasi kraujas ir Lietuvos žemė yra naikinama. Su tuo skaitikimės, ne su akis apdumiamomis poezijomis ir humanitarizmais.

Girdėdami dabar mušimą į didįjį bugną, jog lenkai atėję lietuvų paleistų iš bolsėvikų vergijos, idant laisvi lietuviai galėtų dėtis su laisvais lenkais savo pačių naudai, mes netikėjome jų intencijų grynumu ir neapsivylėme. Tiems, kurie keliaklupsčiavo prieš Vilniaus "paliuosuotojus," mes sakėme: palaukite! Negirkite dienos be vakaro! Visa tai saldzū Sirenos žodžių poezija bus ta pati senovinė lenkų egoistinė politikos proza. Joge mes neklydomė, patys lenkai netruko prisipažinti.

RAUDONOJO KRYŽIAUS ATSTOVĖS IR AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS ATSTOVAS LIETUVOJE.

Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas K. Pakštas pareiškė, kad Raudonojo Kryžiaus atstovė grafiėnė Turėnavičienė nori suteikti Lietuvos Raudonajam Kryžiui pagalbą vaistais ir bendrais sanitarijos dalykais. Be to ji nori iširti mūsų mokyklų stovį ir pavargėlių padėjimą. Tuo reikalauja mano lankyti mokyklas ir pavargėlių namus. Ji proektuoja atidaryti Lietuvoje kursus gailėstingųjų seserų, vaikų globojimo ir darželių vedimo. Ji čia mano pakviesti mokytojų ir daktarų; o jei Lietuvoje nebus galima tokie kursai atidaryti, tai mano apie 150 lietuvaičių išsiųsti į Ameriką ir tenai suteikti reikalingą mokslą. Tuo tikslu manoma gauti lėšų Amerikoje ir ji pati aukoja žymų kapitalą. Gežužes mėnesį mano aplankyti Paryžiu, Londoną ir vėliau grįžti į Ameriką, kad sudarius reikalingą tam tikslui štatą žmonių.

Panelė Beuto yra pasiūstą jaunų krikščionių moterų sąjungos iš Amerikos. Ji dar tikrai nežino, ką galės čia padaryti, be kita ko mano suteikti kelionas ar keliolikai lietuvaičių stipendijų Amerikos universitetuose, kad jos išėję mokslą, galėtų tarnauti savo tautai. Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas atsilankė į Lietuvą sužinoti visus mūsų trūkumus ir painformuoti apie juos Amerikos lietuvius, kad jie savo kapitalais, arba grįždami, patys galėtų juos sumažinti. Be to manoma tartis, kuo būdu pargabėnus mūsų kariuomenę iš Amerikos ir pradėjus kompaniją, kad sudėtai tuo būdu pinigais galima būtų sumažinti Lietuvos skurdą.

A. A. KUN. J. VIZBARAS.

Š. m. kovo 27 d. miesto ligoinėje dėmėta šiltine pasimirė vietos klebonas, kun. Jonas Vizbaras. Velionis gimęs Svėdasų parapijoje, moksclus ėjo Liepojos gimnazijoje, Kauno seminarijoje ir Dvasinėje Petrog. Akademijoje. Pasimirė 51 gyvenimo metuose. Lie-

poje išgyveno pusę savo amžiaus: čia jis mokinosi, čia kapelionu buvo ir, galop paskutinius 10 metų, klebonavo Liepojiečiai nustojo žymiausio organizatoriaus, ypač mokykloms ir vaikučių prieglaudai buvo atsidavęs. Jo trūsu gyvi Liepojos lietuviai. Buvo žmogus šviesus. Kauno kunigų seminarijai užrašė savo gražią biblioteką. Buvo valios žmogus, nerūkė ir negėrė. Buvo gerbiamas žymesnių Liepojos žmonių. Palaidotas 31, III mėn. ant šventoriaus, dalyvaujant didžiulei žmonių miniai. Visos draugijos ir kat. tautų parapijos sudėjo ant jo karsto vainikus. Lietuvių jaunimo vainiko skaišcios tautinės stugos teriše jį sveitimoje šalyje amžina atilsradusį su mylima tėvyne. Ilsekis Viešpaties ramumoje.

Juoz. Janilionis.

KAUNO KRONIKA.

— Susisiekimo Ministerijos garlaisvis "Aušra" vežioja krašą ir kelevius Nemunu nuo Kauno iki Jurbarkui. Pirmon eilėn priimami kelionėn važiuojantieji karo apsaugos ir vandens kelių skyriaus tarnautojai, o paskui tarnautojai ir kitų istaigų. Likusios liuosos vietos atiduodamos šiaip publikai. Vietų skaičius nedidelis, užtat rekomenduojama norintiems važiuoti užsirašyti išanksto. Užrašas priimamas darbo valandomis vandens kelių skyriuje, 3 Osto gatvė, namuose Nr. 1.

Ten pat norintiems važiuoti duodama patarimų.

Garlaisvis "Aušra" eina iš Kauno pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais 10 val. ryto; iš Jurbarko — antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais 5 val. ryto.

Greitu laiku ruošiamas susisiekimas vandeniu nuo Kauno iki Alytūi; apie važinėjimo pradžia bus pranešta atskirai.

NAUMIESTYJE.

Suv. gub., yra gana daug bedarbių labiausia jaunų vyrų. Pirm dauguma jų tarnavo Vokietijoje, o kiti Lietuvoje vokiečių maisto suėmimo istaigo. Dabar gi toms istaigoms užsidarius ir kilus Vokietijoje revoliucijai, jie liko be darbo. Vokiečiai rudenį Naumiesčio gyventojams išdavė po 1/2 sv. duonos ir taja duona ligi šiol maitinosi. Kaimuose darbo gan daug, nes ūkininkai darbininkų reikalauja įvairiems darbams, bet šie neina sakydami, kad per pigiai moka, o patys stato labai dideles kainas, kokių ūkininkai nepajėgia mokėti. Šalčio verčiami, žmonės iškirto šalia Naumiesčio esančią giraitę. Prasimaistini mūsų pagelbsti spekuliacija, kuri čion labai išsiplatinus. Bolševizmas pamažu išgaruoja. Paskelbus mobilizaciją vyrams — Šakių apskr. kiti nestojo. Žmonės reikalauja prieš nestojus griezčių priemonių, nes nestojimas demoralizuoja ir kariuomenę išvažiavusius ir pačią liaudį.

LAIKINASIS VILNIAUS LIETUVIŲ KOMITETAS.

Užėmus Vilnių lenkams balandžio 22 d. susirinko Vilniaus lietuviai aptarti susidėjusioms aplinkybėms ir nusprendė — nedaryt jokių politikos žingsnių, nes tai Kaune esančios Lietuvos valdžios pareiga. Komitetui palikta rūpintis visais vietos lietuvų reikalais. Į komitetą išrinkta: Aleska, Basanavičius, M. Biržiška, Biržiškienė, Čiurlionienė Vincas, Mašiotas Pranas, Mašiotienė, Šepetyt, Tumas Zmuidzinaičius.

Tas komitetas usdarė du pakomitečius: 1) Laikraščini lietuvų kalba leisti. Jis jau pradėjo leisti "Nepriklausomąją Lietuvą." 2) Vykdomajai pakomitečių visokiams Vilniaus lietuvų rei-

kalams, į kuriuos gali kištis naujoji vyriausybė.

Jis rūpinsis paleisti neteisingsai įturtus, davinės neįturtumo liūdijimus, gins butų teises, daržų valdymą ir tt.

A. a. JONO SLAVINSKIO LAIDOTUVĖS.

Balandžio 28 d. Kaune mirė dėmėtąja šiltine Kauno miesto ir apskrities viršininkas Jonas Slavinskas. Balandžio 29 d. 9 val. ryto buvo gėdulingos pamaldos šv. Trejybės bažnyčioje. Po pamaldų mirusiojo kūnas buvo lydymas į kapus. Prie karsto buvo nešami du vainikai šiais parašais: a. a. Jonui Slavinskiui Vidas Reikalų Ministerija; Draugui Jonui nuo naujokų šaukimo komisijos Kauno apskrities Valdybos sandarbininkų.

Kaunan atkeliauvo nelaukiamas svečias, Juozas Žiugžda, revoliucinis soc. liaudininkas. Tas Žiugžda, kuris šiaurės Kaukaze lietuvų susirinkimuose tyčiodavosi iš Lietuvos nepriklausomybės, kuris karstus su Kirklui išdavė bolsėvikams lietuvų moksleivį Latoną, tas, kuris ant grabo savo draugo, žuvusio kovoj už bolševizmą, prisiekė sugrįžus Lietuvos sukurt bolševizmo ugnį, tas kurs Mariampolėje organizavo "Sovietų" valdžią. Ir jis dabar kaip girdėt, ieško valstybinės vietos.

KAS KOVOJA UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ?

Paimkime mes tuos žmones, kurie šiandien delei šio obalio jau kraują lieja, galvas deda. Nueikime mes į kareivių eiles ir prisižiūrėkime, kas ten susirinko. Labai mažai rasime mes tenai žydų, nerasime laisvai atėjusių turtininkų lenkų vaikų, rasime mažą miestelė augusio jaunimo nuosmį. Kas sudarė dabartinės mūsų kariuomenės branduolį? Nugi sodžiaus berneliai iš po šiaudų pastogės. Jie šiandien pirmutiniai stojo į kovotojų eiles, ten prie upių ir miškų užaugę Lietuvos vaikai, nuo mažų dienų girdėję medžiagos ošiant Amžina protėvių didvyrių pasaką... Tik jie suprato laiko svarbumą ir rinkos į būrius ir kuopas, nekartą lydimi svetimtaučių, o ypač žydų ironijos juokų... Garbė tau motina, kad išauginai tokį vaiką, kuris jaučia save tikruoju tėvynės sūnumu. Tau, motin, bus dėkinga visuomenė už tai, kad mokėjai įkvėpti beaugančiam sūneliui meilę prie Lietuvos, prie tėvų žemelės ir prie laisvės. Tūkstantį kartų ačiū tau motule, už tai, kad savo pasakoms apie protevius, jų narsumą, išauklėjai šiandien mūsų karžygi-galiūną, kurio visi priešininkai bijosi ir dreba.

But ne visi berneliai tenai yra. Kitas neturi jau savo proto, savo širdies, toli nuo jo brangiausias, tėvynės meilės jausmas. Jisai juokauja ir pašiepia tai, kas mūsų tautai brangiausia. Tiesa, atsiranda ir mūsų tarpe išsigimėlių... Mes, Lietuvos kareiviai, nesigailime nė kraujo, nė gyvybės; todėl visi, kurie nestoja į mūsų eiles, rodo savo baigtumą, nemokėjimą Tėvynę mylėti ir ginti savo šalį nuo svetimų. Šiandien neštoti į Lietuvos kariuomenę, arba nedirbti naudingo visuomenės darbo, reiškia, būti Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės priešinku.

Tai turkime omenyje visi sėdintieji dabar namie, o ypač žydėliai, kurie nuo mobilizacijos bėgote kuone į girias ir laukus, kurie norite mus suvienyti su Varšava.

Kareivis A. A. B.

K A U N A S.

Visuotinas "Saulės" susirinkimas.

Balandžio 8 dieną 2 val. po piet- "Saulės" namuose įvyko visuotinas "Saulės" susirinkimas. Pr. Dovydaitis pranešė apie Draugijos veikimą ir "Saulės" gimnazijų stovį. K. Janulionis pranešė apie kasos stovį nuo balandžio mėn. 4 dienoms 1918 m. iki kovo 1 d. šių metų. Pajamų per tą laiką buvo apie 170 tūkst. markių ir išlaidų apie 128 tūkst. markių. Išlaidų buvo daugiausia Kauno "Saulės" gimnazijos ir mokytojų seminarijos užlaikymui. Beto duota paskola Juozapiečiams atpirkimui fabriko iš vokiečių. Jočionis padarė pranešimą apie loterijos stovį. Jos bilietai buvo išsiuntinėti greitai, bet pinigai plaukė pamaži. Užėmus dalį Lietuvos rusams, nėra galima suvesti atskaitomybę ir padaryti loteriją. Kuomet pasi-liuosuos Lietuva, loterija bus traukiama. Vokietaitis padarė pranešimą apie "Saulės" draugijos veikimą karo metu ypač išvažiavus į Rusiją. Prisiėjęs pasitraukti mokytojų seminarijai iš Kauno dar 1914 m. buvo paduotas prašymas Vilniaus mokyklų globėjui, kad leistų atidaryti mok. kursus bet leidimas negautas. Tuo kart Vileišis savo vardu gavo leidimą ir kursai pradėjo veikti. Toliau 1915 m. buvo įsteigti pedagogų kursai. Buvo išleista apie 30 mok. Išvažiavus į Rusiją "Saulės" veikimas neužgėso. 1915-16 metais Voroneže atsidarė mokytojų kursai. Beto buvo tęsiama mokslas Vilniaus pedagogų kursų. 1916 m. išlaikė 24 mok. 1916-17 m. mokinių skaičius kursuose žymiai padidėjo. Atsidarė paralelės klesės. 1917-18 m. vietos "Saulės" valdybos nutarimu kursų programa buvo sulyginta su rusų mok. semin. programa, pridėdant dar lietuvių kalbą.

Kilus revoliucijai, politika užėmė pirmą vietą, mokslas antrą. Mokslo metai sutrumpėjo. Darbas buvo nenormalus, nes bolševikai kišosi į mok. reikalus, areštavo mokytojus, grąsino uždegti mokyklą, bet vis tik pavyko pabaigti mokslas.

Sugrįžus į Lietuvą buvo bandoma atidaryti kursai bet vokiečiai leido tik tada, kada pamatė, kad jiems reikia pasitraukti iš Lietuvos. Dabar "Saulės" mok. seminarija reikėtų reformuoti, reikėtų nemažai kreipti domės į praktikinį ir teoretinį mokymą. Tik augštai pastatyta seminarija galima tikėtis išauklės tikrus švietėjus.

Kauno "Saulės" gimnazijos klausimas iškelė daug ginčų. Dovydaitis padarė pranešimą, kad "Saulės" Kauno gimnazija senoji "Saulės" valdyba nutarė perduoti į valdžios rankas. Motyvai šie: lėšų gimnazijai gauti sunku, visas įstaigas, kurios dabar yra "Saulės" žinioje nebus galima užlaikyti, paduotoji šmata yra labai didelė. Pral. Alšauskas išvadžiojo, kad pakol karas nepasibaigs gimnazija neperduoti į valdžios rankas, nes valdžiai ją taip pat bus sunku užlaikyti; visuomenė turi padėti. Lėšų gavima, gimnazijos užlaikymui kalbėtojas, kaip draugijos pirmininkas garantavo. Nutarta gimnaziją į valdžios rankas neperduoti, pakol nepasibaigs karas.

Pateiktoji šmata apie 690 tūkst. markių patvirtinta. Sumanymuose buvo kalbėta apie steigimą specialiu mokyklų.

LIETUVOS VALSTYBĖS PREZIDENTO SVEIKINIMAI.

Balandžio 6 d. po iškilmingos priesaikos Valstybės Prezidentas A. Smetona lydimas valdžios atstovų, nuvažiavo namo, Laisvės Aleja Nr. 6, pas kurį tuojau atsilankė pasveikinti mūsų valdžia ir dvasiškijos atstovai.

Balandžio 7 d. prezidentą A. Smetoną sveikino draugijų ir organizacijų, mokyklų ir istaigų atstovai.

Priėmęs pasveikinimus Lietuvos Valstybės prezidentas A. Smetona, lydimas buvusių Žemės ūkio ir Valstybės Turtų ministerių J. Tubelių apie 1 valandą apsilankė pas J. E. Žemaičių Vyskupą P. Karevičių ir J. E. Rygos vyskupą grafą o Rourke. Iš ten Lietuvos prezidentas nuvažiavo pas Valstybės Tarybos vice-pirmininką A. Stulginskį. Sugrįžęs namo, 3 val. priėmė angliu valdžios įgaliotinį su kuriuomi kalbėjo 1 1/2 valandos.

4 val. Lietuvos prezidentas lydimas Valstybės Tarybos vice-pirmininko St. Šilingo apsilankė pas L. V. Tarybos vice-pirmininką J. Staugaitį.

Balandžio 8 d. Lietuvos prezidentą aplankė vokiečių valdžios Civilvervaltungo šefas d-ras Cimmerle ir Vokietijos pasiuntinys Lietuvoj Verdų du Vernais.

ISKILMINGI PIETŲ LIETUVOS VALSTYBĖS TARYBOS PREZIDENTUI ANTANUI SMETONAI PAGERBTI.

Pietūs prasidėjo septintą valandą vakaro Karininkų Klubu. Dalyvavo apie 60 žmonių.

Valstybės Tarybos Prezidiumas, beveik visi Valstybės Tarybos nariai, Ministerijų Kabinetas su Ministeriu Pirmininko pavaduotoju A. Stulginsku, Žemaičių Vyskupas, su keleta aukštesnių dvasiškių, Lietuvos Valstybės pasiuntinys Vokietijoje Šaulys, L. V. pasiuntinys Šveicarijoj Damautas, L. V. pasiuntinys Danijoje Saviekas. L. e. Štabo Viršininko pareigas karininkas Adamkevičius ir kiti štabo karininkai, gudų atstovai ir daug svečių.

Pirmas kalbėjo Valstybės Tarybos vice-prezidentas J. Staugaitis. Sveikino V. T. prezidentą ir dėkojo jam, kad jisai sugebėjo, tokiu sunkiu momentu sutraukti visas inteligentų pajėgas to valstybinio darbo dirbti. Jis, Valstybės Tarybos prezidentas, taip suorganizavo krašto inteligentišką pajėgas, kad visokių srovių, visokių partijų žmonės galėjo stoti į bendrą Lietuvos Valstybės kūrimo darbą.

V. T. prezidentas atsakė, kad tai ir buvo jo tikslas suvienyti inteligentišką pajėgas, nes toji vienybė jį mātė tautos galybę ir josios likimą.

Žemaičių Vyskupas kalbėjo apie inteligentijos jėgų krašto

šalies gyventojų vienybę, tautų vienybę ir tos vienybės galybę. Ministerijų pirmininko pavaduotojas A. Stulginskas išreiškė džiaugsmą, kad grįžo L. V. prezidentas, nes darbas, kurį teko dirbti čion Lietuvoj vieniems likusiems. L. V. pasiuntinys Berlyne d-ras Šaulys nupiešė politinį Lietuvos padėjimą užsienyje ir pabrėžė, kad jei Lietuva, kaip neutralė Valstybė, stengiasi dabartiniu momentu užmegsti ryšius su Entanta, tai dar nereiškia, kad nori būti priešinku Vokietijai.

Lietuva ir Vokietija, kaip kaimynės Valstybės, ateityje gali puikiausiai gyventi.

Toliau kalbėjo švietimo Ministeris J. Yčas, Teisingumo Ministeris L. Noreika.

Gudų atstovai sveikino tautos vardu prezidentą Smetoną, Užsienio reikalų vice-ministeris Rozenbaumas, L. e. štabo viršininko pareigas karininkas Adamkavičius ir kiti sveikino prezidentą.

Už ką svečiai jam buvo dėkingi.

K A U N A S.

Ir pavasariui atėjo Kauno miesto gatvės ir šalygatviai menkai valomi, nešvarūs.

Miesto komendanto įsakymas iki 20. III padaryt iškasbas su lietuviškais parašais nepilnai vykdomas: Daugelis lietuviškų iškasbų patalpinta nematomoj vietoj, mažuliukės, iškraipyta liet. kalba, lyg pasityčiojimu.

Pietryčiuose Kauno yra gražus šimtamečiais ažuolais ir liepomis apaugęs, Vytauto kalnas, nuo kurio Kauno miestas, Nemunu apriestas, mato si, kaip ant delno. Puiki vieta pasivaikščiojimui. Didžiai mėgiama miestelenų.

Ant to kalno yra miesto valdybos namas. Vidurį namo puošia lenkų vėliava ir aras. Viršų stogo stūkso stiebas.

Kodėl čia neplėvėsuoja lietuvių trispalvė vėliava? (Kauniškė "Laisvė")

šalies gyventojų vienybę, tautų vienybę ir tos vienybės galybę. Ministerijų pirmininko pavaduotojas A. Stulginskas išreiškė džiaugsmą, kad grįžo L. V. prezidentas, nes darbas, kurį teko dirbti čion Lietuvoj vieniems likusiems. L. V. pasiuntinys Berlyne d-ras Šaulys nupiešė politinį Lietuvos padėjimą užsienyje ir pabrėžė, kad jei Lietuva, kaip neutralė Valstybė, stengiasi dabartiniu momentu užmegsti ryšius su Entanta, tai dar nereiškia, kad nori būti priešinku Vokietijai.

Lietuva ir Vokietija, kaip kaimynės Valstybės, ateityje gali puikiausiai gyventi.

Toliau kalbėjo švietimo Ministeris J. Yčas, Teisingumo Ministeris L. Noreika.

Gudų atstovai sveikino tautos vardu prezidentą Smetoną, Užsienio reikalų vice-ministeris Rozenbaumas, L. e. štabo viršininko pareigas karininkas Adamkavičius ir kiti sveikino prezidentą.

Už ką svečiai jam buvo dėkingi.

K A U N A S.

Ir pavasariui atėjo Kauno miesto gatvės ir šalygatviai menkai valomi, nešvarūs.

Miesto komendanto įsakymas iki 20. III padaryt iškasbas su lietuviškais parašais nepilnai vykdomas: Daugelis lietuviškų iškasbų patalpinta nematomoj vietoj, mažuliukės, iškraipyta liet. kalba, lyg pasityčiojimu.

Pietryčiuose Kauno yra gražus šimtamečiais ažuolais ir liepomis apaugęs, Vytauto kalnas, nuo kurio Kauno miestas, Nemunu apriestas, mato si, kaip ant delno. Puiki vieta pasivaikščiojimui. Didžiai mėgiama miestelenų.

Ant to kalno yra miesto valdybos namas. Vidurį namo puošia lenkų vėliava ir aras. Viršų stogo stūkso stiebas.

Kodėl čia neplėvėsuoja lietuvių trispalvė vėliava? (Kauniškė "Laisvė")

šalies gyventojų vienybę, tautų vienybę ir tos vienybės galybę. Ministerijų pirmininko pavaduotojas A. Stulginskas išreiškė džiaugsmą, kad grįžo L. V. prezidentas, nes darbas, kurį teko dirbti čion Lietuvoj vieniems likusiems. L. V. pasiuntinys Berlyne d-ras Šaulys nupiešė politinį Lietuvos padėjimą užsienyje ir pabrėžė, kad jei Lietuva, kaip neutralė Valstybė, stengiasi dabartiniu momentu užmegsti ryšius su Entanta, tai dar nereiškia, kad nori būti priešinku Vokietijai.

Lietuva ir Vokietija, kaip kaimynės Valstybės, ateityje gali puikiausiai gyventi.

Toliau kalbėjo švietimo Ministeris J. Yčas, Teisingumo Ministeris L. Noreika.

Gudų atstovai sveikino tautos vardu prezidentą Smetoną, Užsienio reikalų vice-ministeris Rozenbaumas, L. e. štabo viršininko pareigas karininkas Adamkavičius ir kiti sveikino prezidentą.

Už ką svečiai jam buvo dėkingi.

K A U N A S.

Ir pavasariui atėjo Kauno miesto gatvės ir šalygatviai menkai valomi, nešvarūs.

Miesto komendanto įsakymas iki 20. III padaryt iškasbas su lietuviškais parašais nepilnai vykdomas: Daugelis lietuviškų iškasbų patalpinta nematomoj vietoj, mažuliukės, iškraipyta liet. kalba, lyg pasityčiojimu.

Pietryčiuose Kauno yra gražus šimtamečiais ažuolais ir liepomis apaugęs, Vytauto kalnas, nuo kurio Kauno miestas, Nemunu apriestas, mato si, kaip ant delno. Puiki vieta pasivaikščiojimui. Didžiai mėgiama miestelenų.

Ant to kalno yra miesto valdybos namas. Vidurį namo puošia lenkų vėliava ir aras. Viršų stogo stūkso stiebas.

Kodėl čia neplėvėsuoja lietuvių trispalvė vėliava? (Kauniškė "Laisvė")

PIRK VAKACIJOMS

Turėdamas fontaninę plunksną, galėsi be vargo susirašyti visus išpuzdžius, o net ir laiskus.

Jų kainos: \$2.50, \$3, \$3.50, \$4, \$5 ir augščiau.

Užsisakyk šiandien, gausi Lietuvos žemlapį dykai.

"DARBININKAS"
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA.

Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gydulčių gailit gaut, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Gailit reikalaut per laiskus, o aš prisijūsiu per expresą.

K. ŠIDLAUSKAS,
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, kamp. C St.
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. S. Boston 21014 ir 21013

Sviežiausios žinios iš Lietuvos.

LIETUVOS VARGAI.

Niekados nesitikėjau, kad man tektų būti Lietuvoje greitai ir kad aš galėčiau sugrįžti visai iš kitos pusės. 1915 m. vokiečiams užimant paskutinį Lietuvos kampelį Ukmergės apskrįčio, aš buvau priverstas važiuoti Gudijon be vilties, kad galima bus sugrįžti. Tada taip puikūs rūgii, kviečių ir vasarojo laukai, prinokę sodnuose vaisiai; gražūs kaip liete nulieti drūti belgų, žemi apvalūs žemaičiai arkliai, visokių veislių gyvuliai šimtai tūkstančių ramiai sau ganėsi Lietuvos žaliuose lankose. Drūtas žemaitis ir laibas augštaitis vaikščiodami su savo žmonėmis po laukus tikėjosi derlių ir laimingų metų. Vaikučiai sotūs raudoni bėgiojo po daržus ir žalias lankas. Pilnos nedėdienyje bažnyčios šilkuotomis galvomis sesėčių — baltų, geltonų, raičių ir daug, daug kitokių dailių margučių spalvų... Kam teko tą visą matyti, tas turėjo norom ne norom pasakyti: "tai turtin-gas kraštas!" O dabar ką aš mačiau !.....

I.

Balandžio 27 d. vakare aplie-dau Parisą. Sekantį rytą pirm penktos valandos mūsų trauki-nys ritėsi palengva per mišnių sunaikintą Prancijos kraštą Elzas-Lotaringijos linkon. Į-domu ir baisu buvo žiūrėti į so-džiū ir miestų sunaikintus na-mus. Apie antrą valandą po pietų privažiavom vokiečių sieną. Prancijos kariška val-džia, patikrinus keliauninkų popierius, paleido toliaus. Nuo Koblentz iki Kelnui vis matė-si alijantų kariuomenę. Aš visą laiką stengiausi prisiziū-rėti, kaip išrodo vokiečių kra-štą, ar labai sunykę žmonės, ar yra gyvulių krašte. Jeigu nebūčiau savomis akimis ma-tes, tai netikėčiau pasakoms. Laukai dailiai apdirbti. Ma-tosi pakeliui ariant arba akė-jant gražiais arkliais. Nutu-ke gyvuliai įvairių veislių mai-tinasi laukuose. Žmonėse ne-matyti suvargimo. Nėra jo-kio ženklų, kad tos šalies gy-ventojai būtų vedusieji kara. Tik trūksta valgomųjų daly-ku. Tokie vaizdai nuo Pran-cijos sienos per visą Vokietij-ą ligi pat Virbaliaus. Nuo Tilžės iki Kauno matosi mies-tų ir sodžių griuvėsiai.

II.

Koki staigi atmaina tik per-važiavus vokiečių sieną! Vie-ton plietinių raudonų dailių namų matai sulinkusią ir api-rusią seną bakužę. Netoli ba-kužės apdriskęs basas senelis užsilnėkęs ant medinio arko padeda vos gyvai kumelaitėi kieta velėną versti. Tenai to-liaus moteriškė su dviem de-šimtmečiais vaikais visi trys patys savimi traukia medines akėčias rengdami sėklai dirvą. Čia netoli Kauno Ne-muno pakranteje ganosi vos gyva juodmargė smulki kar-vutė. Biškį toliaus penkioli-kos metų vaikas arija dviem suvargusiom karvutėm... Tok-sai suvargę ir gailingas vaiz-das sutiko mane po keturių me-tų nebuvainės Lietuvoje. Kar-tu su manim važiuoja links-mūs raudoni vokiečių oficeriai ir kareiviai Kauną. Aš ma-nau sau, kad Kaune nėra taip sunykę žmonės, nes ir lietu-vių valdžia yra ir patys vokie-čiai tenai dar tebe gyvena. Bet koks stovi prieš mane vaizdas Kauno stotyje! Žmonės, veži-mai ir arkliai, kaip kad būtų išlikę iš po kokios tenai aud-ros. Išbalę ir vos gyvi. Lie-tuvos kareiviai vos tik turi ka-rišką kepurę ir šaudyklę... Gatvės sunaikintos, namai ap-driskę, net baisu pasižiūrėti. Kur tik nepasižiūrėsi, tenai vargas!... Šaltokas pavasario

oras ir linoja. Gatvėmis eina basi vyrai ir moteriškės su per-keliniais rūbais. Maži vaikai su vienais suskrendusiais mar-škiniukais, mėlynais veide-liais... Vokiečių kariuome-nė joja dailiais arkliais, auto-mobilai užia pilni vokiečių of-icerių ir svietiškių... Štai: galiunas, turtuolis ir jo var-gšas belaisvis... Pirmame ne-dėdienyje nueinu bažnyčion, kad išgirdus seniai begirdėtų Lietuvos giesmių ir kad pris-ižiūrėjus platesnėje minioje mūsų brolių ir sesučių skurdi. Nedėvi broleliai, nei tėveliai plonų vilnelių eilūčių, nei sesu-tės šilko skarelčių. Kas giliai skryniose paslėpta buvo, kai-po senelių liekanos, tas šian-diena brangybė ir turtas. Kur dingio viskas?! O-gi keturių metų kirminas sumaikino ir vo-kietyš išvogė.

III.

Tą patį vakarą įdaviau Lie-tuvos Valdžiai atvežtus iš Pa-ryžiaus ir Berlyno dokumen-tus. Pas Lietuvos Prezidentą Smetoną randu: p. Šilinga, Ciurlionį, kun. Petrulį, kun. Mironą. Visi apsidė mane klausia su didžiausiu įdomu ir nervingumu — kaip mū-sų santikai su kaimynų dele-daroma, ko tikimos; kokie mū-sų asmtikiai su kaimynų dele-gacijomis, kokią ir kada pa-duos mums karišką pagalbą A-merikos broliai lietuviai, ar ga-lima tikėtis to ir to ir daug, daug kitokių klausimų ėjo vie-nas po kito iki pat vėlos nak-ties.

Pirmą kartą savo gyvenime pamačiau, kaip žmonės per-kenčia tą baisią ir del mūsų tautos tragingą valandą!...

Pažįstami ir nepažįstami gauda mane, klausinėja ir pa-sakoja savo pergyventus ir dar ateityje laukiančius bausius vargus, kovą... Stengiausi pasimatyti su mūsų visais ve-ikėjais. Kokais skirtumas... Visi subloge, suvarginti, nusi-dirbė... Patys jų veidai aiš-kiškai sakė: broliu ar tu žinai, kas tai yra karo viesula, ar pa-žįsti vokiečius... Ar tu ži-nai kas pas mus bėpalikio... Ar tu supranti mūsų perkentė-tas ir dabar dar kenčiamas žaizdas... Ar bus kas iš to mūsų darbo ir kančių... Lai-mingi jūs užrubežio gyventojai!

Toksa! bausius mūsų brolių išvargimas ir nusiminimas Lietuvoj, kad sunku ir beap-rašyti. Aš stengiausi kiek ga-lėdamas, priduoti jiems vil-ties, energijos. Jie ir sako. Atvažiuokite tankiaus, priduo-site mums paguodos, sustiprin-site mūsų vilčių ir grįžkite pa-dėti mums nešti sunkią naš-tą ir varyti atgimstančią tėvy-nę. Labiausiai mane užgavo išvažda kun. praloto Alexan-dro Dambrausko. Prieš ka-rą būdavo kalbus, tvirtos iš-vaizdos, pilnas energijos, o da-bar vos kaulus nešioja. Ty-lus, tik klauso ką kiti kalba ir tylu balsu šį tą dar paklau-sia.

IV.

Apsigyvenau garsiaame vieš-butėje "Mitropole," kartu su kitais svečiais. Aš maniau, kad gausiu dailių kambarių su gražiomis minkštomis kedė-mis, minkšta lova su šilkinė antklode. Bet koks mano ap-sigavimas. Kambario sienos šiek tiek dabar pabaltintos, ke-dės vos tik stovi prie sienos, mat vienai trūksta ketvirtos kojos, kitai ir strėnos sulaužy-tos. Iš viršaus ir iš kedžių šonų matyti visos dirbtuvės paslaptys. Išilgai kareiviš-kos siauros lovos, šiaudinis maišas su nedideliu kitu, taip-gi šiaudiniu maišeliu — pagal-viu ir sulopyta plona antklode sudaro nakties poilsio patogu-mus.

Aš klausiu viešbučio užveiz-dos delko taip neturtingai pa-ruoštas priėmimas. Ar-gi vi-si svečiai ir alijantų komisijų nariai neturi geresnių lovų ir rakandų, kaip aš? Jis man apsakė, kaip vokiečiai bešir-džiai per visus keturis metus rekvizicijas darė ir kad dabar jie tuos visus daiktus siunčia Vokietijon, kad vokiečių ka-reiviai gyvena geresniuose na-muose, negu mūsų valdžia ir kad vokiečių kareiviams ne-trūksta pūkinųjų patalų ir šil-kinųjų antklodžių. Teko man ir nuo kitų girdėti kad ir dabar vokiečiai dar viską ima iš mū-sų krašto ir veža Vokietijon. Jie rankioja po sodžius ir mie-stelius visą tą ką gali paimti, supirkinėja per žydus, aplei-dami rekvizuotus namus išsi-veža rakandus arba pačius na-mus paruduota žydams. Nuo gelžkelių nuima rėlsus ir tt. Vienu žodžiu šluoja kuogry-niausiai mūsų kraštą. Aš pats esu matęs savo akimis, kaip iš-ilgos virtinės vokiečių vežimų prikrautų — lentų, senų medi-nių dėžių, apriūdėjusių geleži-nių ūkės įrankių ir kitokių nie-kių traukė gelžkelio stoties lin-kon Kaune. Stotyje krauna į vagonus ir veža į savo Vater-landą. O Vokietijoje — Ka-raliaučiuje ir kituose artimes-niuose miestuose turi net tam-tyčia išstisus lauko plotus kur krauna pavogtus daiktus iš Lietuvos. Į tą visą žiūrėti nie-kaip negalėjau suprasti, kas per žmonės tie vokiečiai. Nai-kinti taip beatidžiai užimta kraštą ir būti pasinėrus tokio-je aklybėje, kaip jie yra, tai reikia turėti gyvulio — ilga-snukio jausmus, kuris visus pamatus apvalo.

V.

Lietuvos valdžia su visu tuo-mi veda atkaklią kovą, bet ne visą gali daryti. Dar tebėra vokiečių rankose išdalies civi-linė ir karinė valdžia, nes jų kareivių yra keliosdešimt tūk-stančių Lietuvoje būk tai pa-dėti lietuviams apsiginti nuo bolševikų. Netik kad jie ne-padedą kaip reikiant apsigin-ti nuo bolševikų, bet patys dar naikina kraštą medžiaginiais ir doriniais. Pirm atvažiuosiant prancūzų karo komisijai ir už-mušimui kareivio Eimučio lie-tuvių santikiai su vokiečiais nors paviršutiniai buvo pake-čiami. Lietuviai sukandę dan-tis plėšė iš vokiečių nagų civi-linę ir karinę valdžią. Bet da-bar taip dikčiai yra įtempti santikiai lietuvių su vokiečiais, kad nei lietuviai kareiviai, nei oficeriai (karininkai) nesikal-bą su vokiečių kareiviais bei of-iceriais. Lietuviai laukia tos valandos kada galima bus iš-mušti vienu užsikesėjimu visus vokiečius, o vokiečiai tą ma-tydami keršija lietuviams kur-ti proga pasitaiko. Del pa-vydzio pridėsiu vieną vaizde-lį. Vieną vakarą švedų karo komisija pakvietė visus sve-čius iš viešbučio "Metropole" į Gustaičio cukrainę pasiklau-syti muzikos." Tenai didoka-me kambaryje buvo nariai: švedų, Amerikos, Prancijos komisijos, daug lietuvių kari-ninkų (oficerių) ir svietiškių. Visi mes buvome susėdę prie vieno ilgo stalo ir linksmiai leidome laiką. Čia šale mū-sų prisirinko daug vokiečių ka-rininkų ir kareivių pūkliai ap-sirėdę. Bet koks buvo šaltas atsinešimas lietuvių į vokie-čius — nei vieno malonaus žvilgsnio, nei žodelio. Kiek pabuvę visi vokiečiai išėjo na-mo. Galite suprasti dabar, kaip yra sunku lietuvių val-džiai palaikyti santikius su vokiečiais ir kaip yra sunku Lietuvos Atstovybei Berlyne. Vienok reikia palaikyti santi-kius su vokiečiais, nes nuo jų

vienu iki šiam laikui pinigai, kariuomenei visi karo dalykai, cukrus, druska ir kitkas gau-nama. Jie gali viena diena užleisti bolševikais visą Lie-tuvą. Kaip visi lietuviai lau-kia tos dienos, kada galima bus atsikratyti nuo vokiečių!.. Kada alijantai duos pilną pa-galbą?!.. Ar neslėgs tokiu pat būdu per visokius išnaudo-tojus? Sekite Amerikos lie-tuviai tą visą, nes jūs galite.

VI.

Gegužės 8 d. man dar besant Kaune vokiečių kareiviai per-skaitė vokiškuose laikraščiu-se alijantų taikos konferenci-jos sąlygas perduotas Vokietij-os Delegacijai Parise. Apie 3 valandą po pietų vienas vo-kiečių kareivis nupiešęs vaiz-dą: kaip prancūzas arija su pa-kinkytu vokiečiu, su tam tik-rais parašais, atnešė ir pril-pė ant stulpo priešais "Metro-polio" duris. Vokiečių ka-reiviai pradėjo rinkties ir skai-tyti tą piešinį. Viešbučio už-vaizda pranešė apie tą prancū-zų komisiją, kad ar nerengia-mas tik vokiečių užpuolimas ant prancūzų karo misijos. Vienas prancūzas būk tai (?) išėjęs ir nuplėšęs tą piešinį. Tada keli vokiečiai puolėsi viešbutin ir nuginklavo vieną iš dviejų lietuvių sargybos ka-reivių. Tenai pat buvo vieš-butų vienas lietuvis karininkas prie sargybos ir nuo jo no-rėjo atimti revolverį, bet tame-iaike pribuvo vokiečių ofice-riai ir pradėjo malšinti vokie-čių kareivius kviesdami juos į mitingą prie Soboro 6 val.vak.

Vokiečių kareivių skaitlius vis dauginos Laisvės Alėjos gatvėje — (didžioji). Sešto-je valandoje prisirinko prieš Soborą virš 1.000 vokiečių ka-reivių. Vokiečių oficeriai sa-kė raminančias prakalbas, kad nedarytų jokių maištų. Tada vienas vokiečių kareivis parei-kalavo, kad jam būtų duotas žodis ir gavęs linosą žodį pra-dėjo raginti vokiečius prisidė-ti prie Rusijos, kad tenai tik jiems būsiąs išganymas. Bet visa minia pradėjo šaukti: "nein!" "nein!"... Tada vėl oficeriai ramino ir ragino pa-laikyti savo valdžią ir delega-ciją Paryžiuj. Vienas vokie-čių oficeris surengė manifes-taciją pats eidamas pirmoje ei-lėje ir su dainomis. Didesnė dalis kareivių apeidami aplink Laisvės Alėją, apsisotojo prieš "Metropol" ir vėl oficeris pa-sakė raminančią prakalbą. Viešbutų "Metropol" pačios misijos ir lietuvių kareivių žy-miniai padidinta sargyba buvo gerai prisirengusi prie užpuo-limo. Dalis vokiečių kareivių matytis turėjo granatų kišėnė-se ir laukė pradžios. Kaip buvo įdomu žiūrėti, kada lai-tik vokiečių mitingo pro jų ša-lį praėjo keli lietuvių kareivių būriai drąsiai ir stipriai apsi-ginklavę su dainomis parody-dami savo tautos galią ir kad jie čia Lietuvoj yra valdovais, o ne okupantai. Pačios vokie-čių demonstracijos maršavime, vaikščiojo ir lietuvių kariuo-mėnės būriai dainuodami savo dainas ir sėkdami, ką vokie-čiai darys. Neiškentė ir Lie-tuvos aeroplanai neparodė vo-kičiams savo galybę. Skrai-dė jie virš Kauno miesto ir lai-kas nuo laiko taip žemai nusi-leisdavo, kad aiškiai buvo ma-tytis "Vytis" ant sparnų ir uodegos. Vokiečiai matytis pabugo, kad jokio žingsnio ne-darė. Pilnos gatvės Kauno gyventojų prabuvo iki 11 va-landos nakties. Kauno mies-tė per visą naktį buvo sustip-rinta sargyba.

VII.

Dalį tų vargų čia tik esu su-rašęs, kas man teko matyti ir girdėti. Nežiūrint tų var-

gų, sunkenybių ir visokių kliū-čių, kurias yra jau pergyve-nus mūsų tauta ir kurias rei-kės dar pergyventi, mes plau-kiame palengva prie savo už-duoties, prie savo nepriklau-somos Valstybės Lietuvos. Kaip man graudu ir malonu buvo žiūrėti į tuos jaunikačių būrius, kurie su kariška muzi-ka raiti ir pėsti kasdiena mar-šavo Kauno gatvėmis: pėsti-ninkai geltonais kariškų rūbų ženklais, o raiteliai raudonais, intendantūros ir štabo juodai mėlynais. Kaip malonu nei-ti į valdžios įstaigas, kame skamba lietuvių kalba, dirba mūsų tautiečiai!.. Daug te-nai radau pažįstamų lietuvių ir sulenkėjusių bei surusėjusių lietuvių. Dar biškį darbo, kantrybės ir ištvermės, o mes pasieksime galutinai savo tiks-lą. Tai-gi visi mes broliai lie-tuviai ir sesutės lietuviškos pri-valome dvigubai įtempti savo spėkas, kad matomą sunkaus darbo galą pasiektumėm.

Kun. A. Vilimas.

Paryžius,
24 gegužės 1919 m.

Lietuvos Žemlapis ištiestas taikos konferencijoj.

Lietuvių Darbininkų Sąjunga pasirijo išdalinti Lietuvos žemlapius su naujai nustatytais rubežiais savo nariams, skaitytojams ir remėjams visiškai dykai.

Už žemlapij nemokėk nei cento.

Išigyk jį dykai.

Kiekvienas LDS. narys pri-kalbinęs naują narį gaus žem-lapį dykai.
Kiekvienas skaitytojas pri-kalbinęs naują skaitytoją ir-gi gaus žemlapij dykai.
Kiekvienam, kuris užsirašys laikraštį "Darbininką" taip-gi gaus žemlapij dykai.
Kiekvienam, kuris pirs iš "Darbininko" Knygyno knygų arba iš religišku daiktų bent už vieną dolerį, duosime žem-lapį dykai.

Gera proga išgyti Lietuvos žemlapij dykai.
Pasiskubink, nes gali greit išsibaigti.
Lietuvos žemlapis 11x13 dy-džio.

"DARBININKO" Spaustu-vė atlieka visokius spaudos darbus nuo mažiausio iki di-džiausiam, Draugijos arba pa-vienės ypatos pirm padosiant spaudos darbą į kitą spaustu-vę kreipkitės į gerai įrengtą "Darbininko" spaustuvę, pra-šydami apskaitliavimo kiek toks ir toks darbas kainuotų. Paskiaus sulyginkite su kitų spaustuvių kainomis, o pama-tysite didelį skirtumą.
Pavienės ypatos, draugijų ir kuopų pirmininkai, sekretoriai ir kiti žymesni kolonijų veikė-jai atsipaudzinkite vizitinių kortelių, kad nereiktų kas sy-kis ieškoti plunksnos ar paše-lio išrašymui savo vardo ir ad-reso.

Mes spauzdiname 100 korte-lių vardas, pavardė ir adresas už 75c.

Mes pagaminame draugi-joms finansines knygas, kvitų knyguotes ir tt.

Visokiais reikalais kreipda-miesi, rašykite tiesiog į
"DARBININKAS,"
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 620.

Kasdien išsiunčiame po ke-lėtą desėtkų užsisakytoms Lietuvos žemlapiu.

LIETUVOS ŽEMLAPIS Dykai

PIRK UŽ \$1.00 KNYGŲ GAUSI ŽEMLAPI DYKAI.

EILĖS IR DAINOS. Parašė ir išleido Joanna Tamošauskaitė (Lakštutė). Knygelė 64 pusl., ant gražios popieros. Kewanee, Ill. Kaina 25

KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DEMOKRATIZMAS. Parašė kun. T. Žilinskas. Joje aiškiausia išdėstyta visokių niekšų darbai ir taip-pat nušviečiama Katalikų Bažnyčios tvarka. Gražiuose apdaruose kainą 50

KOMEDIJELĖS. Parašė Ursulė Gurkliūtė. 36 pusl. Knygelėje yra Cigonės atsilankymas, Dvi Kūmutės, Dvi Sesutės ir Girtuoklė su Blaivininku. Visi šie veikalėliai pilni gardaus juoko. Kiekvienas noris lengvas, smagus pasiskaitymo, turi įgyti šią knygelę. Veikalėliai labai tinka lošimui. Kaina 10

LIETUVIŲ DARBININKŲ KALENDORIUS 1919 m. Išleido LDS. Yra vienas iš geriausių patarėjų. Jame rasite aprašymų lietuvių organizacijų, visokių paveikslų, informacijų, eilių, dainų, pasakaičių ir tt. Kiekvieno lietuviu grinčioje privalo rasti-sies. 128 pusl. Kaina 25

LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS. Parašė Uosis. Knygelėje išaiškinama kas tai yra mūsų srovės, kaip jos skirstosi ir kaip turėtų būti. Patartina visiems ją perskaityti. Pust. 32. Kainą 10

PAŽINKIME SOCIALIZMĄ. Tai naujoviškiausia "Darbininko" išleista knygelė, kuri tinka ir katali-kams ir socialistams. Ikišiol dar niekas nebuvo išleides tokios knygelės apie socializmą, kuri tik-tų ir katalikams ir socialistams. Dailiai išleis-ta, ant brangios popieros ir kaštuoja tik 10

SODŽIONIŲ TEOLOGIJA. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išdėstytas visas Katalikų Teologijos mokslas. Pust. 285, kaina ... \$1.00

VAIZDELIAI: 1) Progos belaukiant, 2) Indomi vieno lai-kraščio pradžia, 3) Iš daugelio vienas, 4) Raudon-akaklaryšis, 5) Gyvenimo pasaka, 6) Litera-tas. Parašė J. Kmitas. Puslapių 48. Kaina 30

SVARBŪS KLAUSIMAI. Ar yra Dievas? Ar Kristus yra Dievas? Ar žmogus turi dūšią? Ar kilo žmogus iš bezdžionės? Ar apsunčia žmogų Dievo įsak-mai? Tą knygelę verta kiekvienam perskaityti. Parašė F. V. Pust. 32. Kaina 10

M A L D A K N Y G Ė

PULKIM ANT KELIŲ. Viena iš geriausių ir naujausių maldaknygių su įvairiomis maldomis. Tinka jau-nuomenėi ir seniems. Ant geros popieros atspau-sata. Išleista šv. Kazimiero Draugijos Kaune. Perspaudzimo "Darbininkas" 1918 m.

- K a i n a: 101A Kietais drobės apdarais, raudonais kraštais \$1.50
102A Liauniais (Flexible) Immitation dro-bės viršeliais, raudonais kraštais, apvaliais kampais \$1.85
102B Toki pat auksuotais kraštais \$2.00
103A Liauniais (Flexible) skūros apda-rais, auksuotais kraštais, apvaliais kampais \$2.50
104B Toki pat juodos moroko skūros ap-darais \$3.50

Jeigu nori, kad raštas atrodytų gerai — vartok geriau-sios išdirbystės plunksną "Moore." Galima gauti "Darbininke." Jų kaina: \$2.50, \$3.00, \$3.50, \$4.00, \$4.50, \$5.00 ir aukščiau. Jeigu nepatiks, už 10 dienų sugrąžink mums, o mes grą-žinsime pinigus. Užsakymus siųsdami adresuokite:
"DARBININKAS,"
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Nusipirk naują knygą-- MARIJOS MĖNUO

arba

APMĄSTYMAI KIEKVIENAI MĖN. DIENAI.

apie

Marijos Gyvenimą, Dorybes ir Jos Garbę.

Surinko Kun. M. J. D.—as.

KAINA 50 CENTŲ.

Užsakymus su pinigais adresuok:

"DARBININKAS,"
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Elina iš So. Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis. Leidžia Am. Lietuvių Rymo-Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly \$3.00
Boston and suburbs 4.00
6 months 1.50
Foreign countries yearly 4.25

VISIŠKAS NEPASISEKIMAS.

Liberalų šauktas seimas Chicago pasibaigė pereitą sekd. Seimas išėjo prastis, negu tikėjosi netik jo rengėjai, bet ir nepitarusieji jam.

Delegatų nesuvažiavo nei trečdalis tiek, kiek buvo pernai New Yorko seime. Na, o liberalai už seimą stojusieji šaukė, kad seimo nori liaudis, visa liaudis — katalikų ir tautininkų. Girdi katalikiškos dr-jos reikalavę seimo. Nežiūrint į nuodugnus išrodinėjimus, kad nei liaudis, nei politiškas momentas seimo nereikalauja, liberalai ryžosi seimą šaukti, aplenkdami viršiausius įstaiigas, be pritarimo katalikiškos šviesuomenės ir laikraščių.

Dabar pasirodė, kad liberalai klydo. Bet klaidą jie patys matė. "Seimą" atidarant dentistas Drangelis, "seimo" rengimo komisijos rašt, prisi-pažino, kad "Buvo momentų, kada mes drebėjome rengdami šį seimą."

To kinkų drebėjimo visai nebūtų buvę, jei ištikro liberalai ir katalikiškoji liaudis būtų pritarę seimui. Tą nepritarimą jie matė, bet susuko, kad reikia seimo del Lietuvos, o ištikro darė del savo partijos biznio. Todėl kinkų drebėjimas buvo neišvengtas ir galop pasirodė, kad Lietuvai vargu kas gero bus iš to "seimo."

Vienas svarbiausiųjų seimo dalykų buvo tai kuoplačiausias Amerikos didžiuosiuose laikraščiuose išgarsinimas Lietuvos reikalų. O išėjo taip, kad net Chicagos angliški laikraščiai tylėjo apie "seimą." Štai Bostone laike parašų rinkimo, kuomet ištikro buvo darbas varomas del Lietuvos, tai vietoš laikraščiai buvo pilni straipsnių ir paveikslų. Editorialai buvo rašomi. Bostono Herald indėjo net rotogra-vure paveikslą, perstatantį lietuvių demonstraciją Common sodne.

Bostono vietiniai lietuviai be jokių ten ypatingų prisirengimų labiau pakėlė Lietuvos reikalus, negu liberalų seimas po didžiųjų prisirengimų ir iškaščių.

SEIMAMS PATOGUS LAIKAS.

Dabar įvairios kolonijos ketina rengti apygardų seimus. Tiems seimams turime labai patogų laiką. Yra tai liepos 4 ir 5 d. Siemet neprigulmybės šventė pripuola pėnyčioj. Didžiūma darbininkų nedirbs ir subatoj. Todėl ta diena yra labai patogi seimui, o liepos 4 d. pritinka masmitingams, maršavimams.

Lietuviai, Amerikos Nepri-gulmybės šventėje, reikalauki-me Lietuvai neprigulmybės.

TĖMYKITE LIETUVIAI.

Užrašinėjam naudngas laik-raščius: "Darbininkų," "Draugų," "Vyčių," "Moksleivių," "Garsą," "Žvaigždę," "Tautos Rytą," "Šviesą," "Vana-gą" juokų ir satyros laikraštį. Parduodam knygas: maldaknyges ir svietiškas. Reikalaukite tuojaus rašdami:
A. S. Kulbickas,
7602 Aberdeen Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

LINDEN, N. J.

LDS. 73 kp. laikė savo mėnesinį susirinkimą 7 d. birž. Į susirinkimą atsilankė neperdaugiausia narių, bet buvo nutarta daug ir svarbių dalykų. Po apkalbėjimo kuopos reikalų, J. J. Liudvinaitis perskaitė laišką apie New Yorko, New Jersey ir Conn. valstijų šaukiamą lietuvių seimą New Yorko 22-23 dd. Tai-gi mūsų LDS. 73 kuopa ir išrinko delegatų p. J. J. Liudvinaitį. Taip-pat buvo apkalbėta kas-linik LDS. Apskričio Suvažiavim LDS. Apskričio Suvažiavim New Yorko ir New Jersey kuopų. Nutarta surengti delegatų pagerbimui šeimynišką vakarėlį. Tam dalykiū išrinkta komisija iš trijų ypatų. Svetainė užimta ant 27 d. liepos.

LDS. 73 kp. gavo užkvietimą iš ALRKM. Są-gos 53 kp., kad išvien rengti pikniką, tai mūsų kuopa priėmė ir išrinko komitetą.

Siame susirinkime prisirašė 1 naujas narys p. J. Sakalauskas.

Korespondentas.

DETROIT, MICH.

Birželio 7 d. tapo baisiai apvogtas Musteika. Iš ryto apie 7 val., kada vyras ką tik buvo išėjęs darban, o burdin-gieriai miegojo, atėjo nežinomi žmonės. Jis parodė neva detektyvo ženklą ir sakė, kad čia gyvenama bolševikų, todėl jis turįs kratą daryti. O būta jų pačių bauriausiu bolševikų. Rado \$800 ir 400 rusiš-kų rublių. Visą paėmė ir surakinę moterį paliko, sakydami einą pašaukti patrulva-goną. Per dvi valandis nesulaukė nei vežimo, nei policio-nų. Po to duota žinia policijai. Atėję policionai atrišo moterei rankas, o plėšikai dingo.

Baisiai pikta, kad tokių plėšikų atsiranda, bet dyvai, ko-del žmonės laiko namie tokias sumas pinigų.

Sv.

CHICAGO, ILL.

Gegužio 25 d. LDS. 20 kp. buvo surengus pikniką, kuris gan gerai nusisekė, nes pelno liko \$73.77. Bet kadangi diena buvo labai graži, tai žmonių rodos turėjo daugiau būt. Nežinia, kas do priežastis, kad darbininkai nelabai teparėmė tą darbą ir nesinaudojo proga smagiai laiką praleisti. Šiaip iš kitų atžvilgių piknikas buvo labai smagus. Pelnas eis į L. D. S. namo fondą. Mūsų kuopa varosi prie to, kad patapti garbės kuopa.

Komitetas.

PHILADELPHIA, PA.

Kiekvienas geras darbas del Lietuvos čia sutinka daug priešų. Bet lietuviai katalikai to nepaiso, storojas del Lietuvos labo, ne tik aukomis ale ir darbu. Susiorganizavo L. R. Kryž. skyrius iš darbščių merginų ir moterų. Tame atsižymėjo Moterų Sąjungos 44 kuopa, gerb. klebonas kun. J. J. Kaulakis paaiškino apie R. Kr. ir ką jis gal gero padaryti del Lietuvos. Tuojaus išrinko liglaikinę valdybą. Antrą nedėdienį gegužio 25 d. turėjo pilną susirinkimą ir skaitė laišką priduotą nuo T. F. 21 sk. prisiųstą iš Centro, kur nurodyta, kaip darbuotis ir kad visas darbas yra Tautos Fondo globoje. Į valdybą pateko pirm. Julija Poškienė, vice-pirmininke Petronėlė Norkiūtė, rašt. Ona Ungurūtė, kasierka Marijona Baublaitė. Per susirinkimą pasirodė, jog jau kasoj randasi virš \$200.00. O-gi daug da naujų narių įstojo. Tai matyti geros pasekmės del Lietuvos labo. Taip-gi ir karėvių, Lietuvos Sargų pulkas jau susirašė ir kožną nedėdienį vis auga jų skaitlius. Bra-

vo! Kas subytis, ar moterys ir merginos stodamos į R. Kr. sk., ar vyrų stodami į Lietuvos Sargus.

Lietuvos Sargai jau keletą vakarų buvo susirinkę, darė muštus ir didina savo musku-lus. Taip-pat ir R. Kr. narės nutarė turėti L. R. Kryž. Sa-vaite, kurioj eis per stubas rinkdamos visą tą, kas nadin-ga del Lietuvos. Tai-gi visi būkim gatavi gelbėti Lietuvą. Reporteris.

CAMDEN, N. J.

Camden lietuviais apgyven-tas jau nuo seno laiko. Miestas talpina suviršum šimtą tikstančių gyventojų. Lietu-vių randasi apie pusantro šim-to familijų. Upė Delaware atskiria Camdeną nuo garsaus miesto Philadelphiajos. Lietu-viai dirba daugiausia laivų dirbtuvėse. Uždirba gana ge-rai. Darbai nepersunkūs.

Iš tautiško atžvilgio, lietu-viai norint yra gerokai apsa-pažinę su svetimomis kalbomis, savo prigimtą kalbą stato pir-mutinėje eilėje. Vaikučiai norint lanko svetimas mokyk-las, visi lietuviai gražiai kal-ba. Camdeniečiai nepasiliko užpakalyje ir rėmime tautiško reikalų, kaip tai šv. Kazimie-ro Vienuolyno Chicagoje, Tautos Fondo ir dabartiniame lai-ke bando sutverti šaką Raudono-jo Kryžiaus Lietuvos labui. Turi savo kelias draugijėles, vyrų ir moterų. Trumpame laike tikimės, kad ir jaunimas susitvarkys. Su dvasiškais reikalais kreipdavosi prie šv. Kazimiero parapijos Philadel-phijoj, kuriuos gerb. kun. J. Kaulakis rūpestingai apžiūrė-davo.

1913 m. nusipirko sau puik-kią mūrinę bažnytelę po vardu šv. Jurgio, kuri iki šiam lai-kui buvo po priegloba airių ku-nigų. Lietuvis kunigas nebe-galėdavo užsilaikyti, kadangi turėjo būti vikaru airių kuni-gų. Dabar čia yra gerb. kun. Juozas Halaburda, kuris turė-jo apieisti Clevelando gerus parapijonus ir tautiečius. Pri-buvo gerb. kun. J. Halaburda labai mpuolės ant sveikatos. Tikimės, kad pastatys ir mūsų parapiją ir tautą ant tų pačių tvirtų pamatų kaip pastatė Clevelande.

Pirmutinį ir svarbiausį dar-bą jau atliko mūsų gerb. kle-bonas, kad atskyrė mus nuo ai-rių globos. Dabar jau sava-rankiai darbuojamės ant tau-tiškos dirvos. Pažanga ir tvarka greitai sustiprės-Camdene, delto kad tikėjimas ir tautystė yra išsivysčiusi tarpe inteli-gencijos," sako gerb. klebo-nas. Daktarai, amatninkai, biznieriiai yra pas mus persi- tikrinę katalikai. Randasi ir laisvamanių, bolševikų, rau-donskūrių, bet tie visi yra tik-tai paskutinės klesos ignoran-tai. "Priešingai dedasi Cle-velande," sako klebonas. F. R. Naujalis.

CAMBRIDGE, MASS.

Birželio 7 d. T. F. 35 sky-riaus buvo surengtos prakal-bos ką tik sugrįžusiems iš Eu-ropos adv. K. Česnuliui. Pa-skirtame laike žmonių prisirin-ko veik pilna Kelley school sa-lė, kuri yra gan erdva. Kalbė-tojas pribuvo apie 9 val. vaka-re, nes atvažiavo tiesiog iš Bal-timorės. Tuojaus prakalbų vedėjas p. A. V. atidarydamas prakalbas, paaiškino kokiū tikslu adv. Česnulis buvo išsių-stas į Europą ir kad atlikęs jam įsakytą darbą dabar sugrį-žo su visokiomis žiniomis apie Lietuvą.

K. Česnulis pirmiausiai pa-pasakojo kaip Lietuvos reika-lai dabar stovi taikos konfe-rencijoj, ką girdėjo apie Lietu-vos reikalus nuo taikos konfe-rencijos delegatų ir kas buvo veikiama ir jau yra nuveikta del Lietuvos laisvės išgavimo.

Jis išparodė kad Lietuvos lai-svės išgavimas yra jau užtikrin-tas, nors tas dar ir nėra offi-cijaliai paskelbta, tik sakė da-bar mums visiems lietuviams dar reikia didesnės vienybės ir pasišventimo k. t. organizavi-me Raudonojo Kryžiaus, Lie-tuvos Laisvės Sargų, rinkime aukų ir tt. Antru kartu kal-bėdamas išparodė visas libera-lų intrigas, kurias jie daro šmeiždamai adv. Mastauską, kun. Dobužį ir p. Pakštą įtar-dami būk jie esą pasidavę lenkamis ir t. p. Jis perskaitė net dokumentą nuo M. Yčo ant kurio Yčas paliūdijo, kad anie visi liberalų šmeižiamos ypatos Lietuvai dirbo išganin-gą darbą, o ne pragaištingą, kaip skelbia liberalai. Užsi-minė apie dabartinį liberalų šaukiamą seimą, kurio vienin-tėliu išrokavimu tai yra parti-jos biznis, o ne Lietuvos lai-svės išgavimas.

Visa publika klausėsi aty-džiai ir tik kelis kartus jo kal-ba buvo pertraukta gausiu del-nų plojimu. Pertraukio bu-vo renkamos aukos. Štai au-kotojai:

Po \$5.00: L. Kriaučiunaitė, St. Peliukas, P. Rudavičius, A. Vaisiauskas, Jakas. St. Lūnins \$3.00; J. Morkūnas ir S. Zubelis po \$2.00.

Po \$1.00: D. Kopūstaitė, O. Kapšaitė, P. Jaubauskas, A. Buslevičius, P. Kisielis, L. Šid-lauskaitė, A. Bironaitė, J. Ja-sinskas, M. Anušitė, M. Rut-kauskas, J. Neviera, M. Arma-navičiūtė, A. Zaleckas, A. Vin-ciušas, K. Bielskis, P. Pleka-vičius, J. Peliotis, P. Skaudis, M. Laurismas, J. Tamas, J. Baranauskas, J. Miklis, O. Po-lailaitienė. Viso su smulkiois aukomis surinkta \$64.00.

Prakalbos užsibaigė apie 11 val. vakare, kuriomis visi pil-nai buvo patenkinti.

Teisybės Sargas.

DETROIT, MICH.

Gera pradžia.

Birželio 5 d. L. Vyčių 79 kp. buvo susirinkimas. Apsilan-kė ir gerb. kleb. kun. Kemešis. Pranešė, kad ką tik parvaži-avęs iš Washingtono, kur buvo išvažiavęs su tautos reikalais. Pranešė apie Vilniaus gelbėji-mą. Aukojo pats \$100 ir ra-gino kitus prisidėt. Tai vie-pirm. pažadėjo \$25.00. Pas-kui Vyčių kuopa nors netur-tinga, bet visi vienbalsiai nu-tarė aukanti \$25.00. Toliaus tvirtų pamatų kaip pastatė Clevelande.

Vytis.

WATERBURY, CONN.

Liet. Raud. Kryž. vietinis skyrius veikia su dideliu entu-ziazmu, šiomis dienomis prasi-dėjo rinkliava drabužių ir mai-sto, taip-gi prirašymas narių. Kol kas sekančios dr-tės susi-rinkimuose buvo surinkta ši-tiek:

Tat. Dr-tė Aidas \$17.00
Šv. Jurgio dr-tė 17.00
Šv. Onos dr-stė 37.00
(Iš izdo \$30.00)

Mot. Apšvietos Kliubas 10.00
Per prakalbas bal. 13 d. svet. 48 Green str. 51.50
J. V. Kovas (auka) 5.00
Ant susirinkimo atėję pri-sirašė 10 narių.....10.00
Nuo V. Vaško prakalbų liko 51.24
Nuo teatro birž. 1-mą lko 28.50

Viso iki šiol surinkta \$227.24
Per visas dr-stes dar nespė-jome apeiti, bet tikimės kad visos dr-stės mums pagelbės ir rems mūsų pradėtą darbą. Tiesa, atsirado viena dr-tė kur buvo priešinga L.R.K., moterų dr-stė "Rūta." Kuomet atsil-ankė atstovės į susirinkimą, tai nebuvo inleidžiamos, pasa-kė, kad, "nereikia," "nereiki-ka," M. Zailskienė viską paaiškino, bet nė vieno cento neaukavo ir nė vienos narės neprirašė. Bet visos dr-tės nė nekaltiname, nes matyt, kad

tai buvo "moteriškių silpnu-mai" ir tai vienai, arba dviem priešrinkėms lai būna ant jų sąžinės. Rimtesnės narės ap-kalbės apie L.R.K. ant ateinan-čio susirinkimo, kitaip nutars.

Drabužius arba maistą gali-ma atnešti kiekvieną dieną pas Alytą spaustuvėję, arba kiek-vieno pėnyčio vakarą ant L. R. K. susirinkimo, Kudirkos svetainėj. Ačiū visiems, ku-rie jau aukavo, nes viena skry-nia jau beveik pilna. Taip-gi ačiū p. J. Marcinkevičiui už didelę skrynią, taip-gi už taip gausią auką, 3 tuzinus vilno-nių kepurukų vaikams ir 2 tu-zinu vilnonių šalkų, naujų, tie-siog iš krautuvės.

Prašome visų moterų bei merginų atnešti tas drapanas kurios jau nereikalingos, išėję iš mados. Amerikietės mote-rys per daug turi drabužių. Lie-tuvoje visiškai neturi, pagelbė-kite savo sesutėms, paaukauki-te tą, kas jums nereikalinga, tokiu būdu sušelpsite jas.

Kurios turi daug drabužių aukanti ir negali atnešti arba toli gyvena, tai malonėkite pranešti vietiniam L. R. K. sk., bus atsiųstas automobilis par-vežti.

L. R. K. Pirm.

NEW HAVEN, CONN.

Mūsų tautininkai šaukė vi-suomenišką susirinkimą birž. 1 d. Pasišvietė buvo kalbė-toja Purvį iš Brooklyn, N. Y. Tai koks ten buvo verkimas ir dejavimas mūsų tautiečių, kad katalikai jų neklausą, fondų nesuvienija, į seimą nevažiuo-ją ir net į j susirinkimą nesi-lanko. Vienas tautietis atsi-stojęs paaiškino publikai, kad katalikai ir jų tikėjimas jau baigias. Bet-gi kai aš pama-čiau, tai mūs tautiečiai visi žlunga. Suskaičiau visą publi-ką, tai besą 51. Tai bent massmitingas. Bet dar buvo keli katalikai ir ukrainiečiai.

Tai-gi mato, kad jie negali pa-sigirti nei darbais, nei veiki-mais. Tai tada pradėjo kata-likus burnot ir visaip keikti, kad katalikai nieko neveikią del Lietuvos, tiktai vieni libe-

ralai veikia. Kalbėtojas sa-ko, kad tautininkai visi esą aukšiniai, o katalikai tai kai žalčiai norį Lietuvą parduoti. Potam ragino, kad pinigų pa-aukuotų del siuntimo delega-to ant seimo į Chicago. Tai-gi žiūriu, kaip čia pasipils iš mūs liberalų aukšinių aukų. Tai net nepilnai dvyliką dolo-rių suaukavo. Po tam aiški-no publikai kad bus susirinki-mas utarninko vakare ir kad visi pinigų daugiau atsineštų. Tai kaip girdėjau tą vakarą surinko apie penkiolika dolo-rių.

Vilniaus Piliėtis.

BROOKLYN, N. Y.

Kas prieš mus.

L. Vyčių 49 kp. sudarė ba-seballininkų skyrių. Bet ne-turime kas stotų su mumis im-tynėms. Kas nori prieš mus stoti lai kreipiasi šiuo adresu:
Jonas Sabaliauskas,
70 N. Portland Ave.,
C. Brolyn, N. Y.

HARRISON-KEARNEY, N. J.

Čia yra bažnytinis Birutės choras po vadovyste p. Šereik-os. Susideda iš 30 ypatų. Tame chore yra gan darbščių merginų pasidaravusių vie-šuose veikimuose. "Darb." buvo korespondencija, kur joms primesta laisvamaniavi-mas. Turiu pasakyti, kad cho-re yra pora asmenų, kuriuos ga-lima pavadinti dvideidžiais. Jie ant repeticijų kaipir neateina, o į susirinkimus ateina, turbūt kad papolitikauti. Bet netrūks gal jie gaus balta bilietą.

Raudonojo Kryžiaus skyrius veikia gerai. Susitvėrė mas-mitinge. Prisirašė 18 narių. Dabar turi 52 nariu. Darbas gerai eina. Todėl tas nesma-guna sukėlė tautininkeliams. Tai pradėjo šnabzdėti, kad šis skyrius negeras. Bet užtikri-nam, kad skyrius gyvuos ir veiks be tautininkelių.

Bernelis.

BRIGHTON, MASS.

Birželio 6 d. buvo LDS. 22 kuopos pusmetinis susirinki-

mas. Būsiantin Apskričio su-važiaviman 22 birželio išrink-tas atstovas A. Baužinskas. Vienbalsiai nutarta inešti se-kančius pageidavimus į Aps-kričio suvažiavimą: 1) Kad organas "Darbininkas" liktų dienraščiu, 2) mokėti mėnesi-nių vietoj 25c. — 40c., 3) iš streikierių fondą būtų gauna-ma laike streiko \$6.00, 4) vie-toj metinės duoklės 25c. būtų mokama 50c.

Prisirašė naujas narys Anta-nas Šimkus. Susirinkimas bu-vo pilnas gyvumo.

Raštininkas.

LAWRENCE, MASS.

Birželio 8 d. LDS. 70 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą šv. Pranciškaus par. salėje. Susirinkime rimtai ir nuodugnai svarstė dalykus. Nutarė siųsti 3 delegatus LDS. Naujosios Anglijos Apskričio suvažiavi-mon 22 d. birželio. Išrinkta J. Kalėda, Lindvisė Čebatoriu-tė, Juzefa Krivintė. Aprašyti buvusį streiką ir jo pasek-mes, apart to, stengtis tam-liau padavinėti žinias, ypač iš 'arbininkų jučėjimo. Tam tikslui išrinkta komisija iš tri-jų narių. Savienyti visas i-dėjęs dr-jas reikale platesnio veikimo krikščioniškoje dirvo-je. Paruošti kuopai išvažiavi-mą. Iš raštininkės ir izdi-ninko raportų paaiškėjo, kad šelpimo suvargusių izde randa-si \$13.00. Atsiradus Sąjun-gos nareį, kurios keletas dienų atgal prigėrė vaikas, liku-sieji pinigai nutarta ir paau-kuoti moteriškėi.

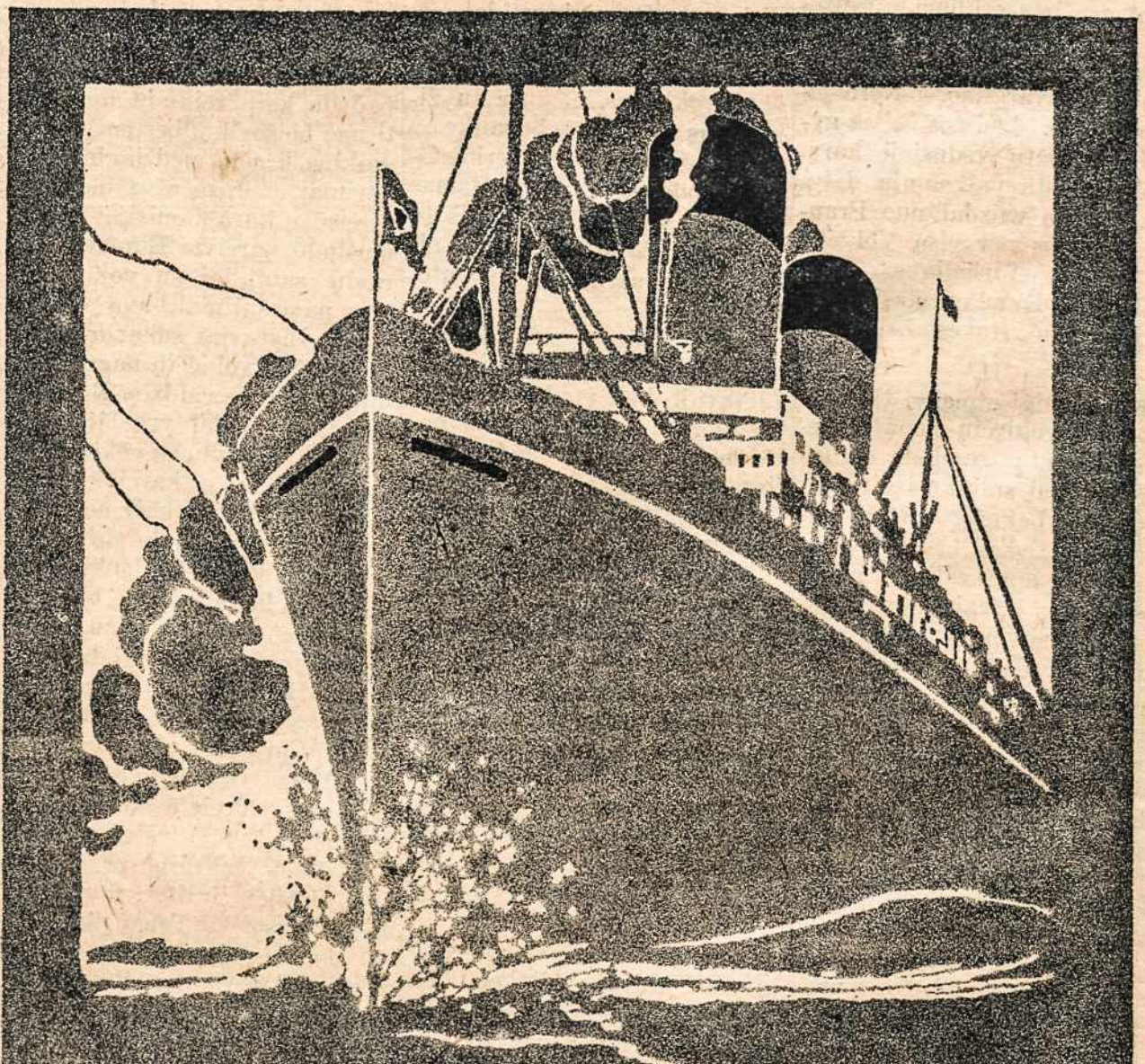
J. K.

NASHUA, N. H.

LDS. 65 kuopos extra susi-rinkimas įvyks nedėlioį 15 d. birželio tuoj po sumos Bažny-tinėj Svetainėj. Geistina, kad visi nariai atsilankytų, nes daug yra svarbių dalykų ap-tarti kaslink Apskričio suva-žiavimo, kuris įvyks 22 d. bir-želio š. m.

Kuopos Raštininkė

O. Z. Bugailaitė.

MAISTO TAMSTŲ BADAUANČIOMS GIMINĖMS,

Laivas išplauks apie 5-tą dieną Liepos. Žiūrėkite kad jūsų gi-minėms būtų skrynelė maisto ant laivo. Jie laukia Tamstų pagel-bos.

Siunčiant užsakymus galite parašyti ir laišką. Tas laiškas bus kartu su skrynute pasiųstas.

Atminkite, kad viena ypaata tegali siųsti tik vieną skrynią ir viena ypaata tegali priimti tik vieną skrynią.

Tamstos tik prisiųskite savo užsakymą su \$25.00, mes viską kitą parūpinsime ir padarysime.

LITHUANIAN SALES CORPORATION,

244 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Sargu Jusų Sveikatos

yra visame sviete žinoma

DAKTARAS KENDĖS PAVIDALE

valanti kraują ir skilvi. Mums reikia būti atsargiems ir tas visai nereikalauja ypatingų pastangų. Bet kuomet liga užpuola netikėtai, tai ji ateina labai brangiai, turime išleisti daug pinigų ir turėti daug nemalonumų.

Del užbėgimo už akių tokios rūšies ligai tai geriausia vartokite prieš guliant tris Partolos kendes, kurios valo kraują ir skilvi. Tokiu būdu prašalinama iš mūsų organizmo kenksmingi elementai ir mikrobai, sukelianieji tiek bėdų ir klapatų.

Partola kendės yra mėtinės ir labai gardžios. Net vaikai jas mėgsta. Neatidėliokite ir šandie užsakykite dėžutę.

Daktaras pavidale Partolos kendės yra geriausių draugu vyrų, moterų ir vaikų. Kiekvienam lietavii name turi rasti Partola.

APTEKA PARTOSA,

160 Seand Ave. Dept. L. 3.
New York City. (144)

Par tola rekomenduojasi ir pasiduoda didelėse dėžėse kainuojančiose \$1.00. Kiekvienos pakaks palaikymui sveikatos jūsų šeimynos trims mėnesiams. Užsakykite jų šandie.

Atskaita.

CLEVELAND, OHIO.

Už čia išdėtus dalykus ir atskaitas mes neimame jokios atsakomybės. Clevelando, O. visuomenė, paliestieji čia asmenys ir visi kam tas apeina teiksiai tai turėti omenėje.

— "DARBININKO" REDAKCIJA.

Žinotina.

Parapijonam ir parapijonkom Sv. Jurgio parapijos, Cleveland, Ohio, kad nesupratimai įvyko parapijoje šiais metais iš sekančių priežasčių:—

Petras Muluolis susirinkime parapijos komitetų buvo padarytu pilnu valdovu visos parapijos turtų. Antanas Kranauskas, išdininku, Juozas Klimavičius raštininku. Juozas Urbšaitis ir Jonas Montvila globėjais.

Petrui Muluoliui vardu parapijos Antanas Kranauskas užstatė penkių tūkstančių dolerių (\$5000.00) kauciją. Juozas Klimavičius vieno tūkstančio (\$1000.00) dolerių kauciją. Netikėtame atsitikime visos parapijos turtas būtų perėjęs į rankas Petro Muluolio, kadangi Petras Muluolis buvo vienutinis gaspadorius parapijos pinigų. Pareikalavus kad valdymas parapijos turtų būtų su patarimu vietinio klebono, kaucijos Antano Kranausko ir Juozo Klimavičiaus buvo pataisytos su sekančiomis išlygomis:—

- 1) Už visus parapijos priimtus pinigus Antanas Kranauskas ir Juozas Klimavičius turi išduoti raščiukus.
- 2) Antanui Kranauskui nebuvo valia laikyti parapijos pinigų ant čekių daugiau kaip da šimtu (\$200.00) dolerių.
- 3) Antanui Kranauskui nebuvo valia mokėti parapijos pinigų kitaip kaip čekiais ir tai su parašu vietinio klebono.
- 4) Kvitos nuo mokesčių turėjo būti dastatytos ant kiekvieno mėnesinio susirinkimo.

Tų išlygų Antanas Kranauskas nepildė. Bandė nupirkti vieną knygą Juozui Klimavičiui už net keturias dešimtis dolerių (\$40.00). Antanas Kranauskas ir Juozas Klimavičius reikalavo kad jiems parapijos pinigais algos būtų mokamos. Antanas Kranauskas ir Juozas Klimavičius reikalavo kad juos parapijos pinigais apsaugot (insurit), kad jų kas pinigų nepavogtų. Man paaiškinus kad aš per vienuoliką metų neįdaviau nei penkių dolerių už visas parapijos knygas, popieras ir tt.; kad jokių apsaugų (insurinsų) ir algų nereikalavau. Per tai suėdinau parapijai aštuonis dešimtis tūkstančių dolerių (\$80.000.00). Jie mane už kyvalą palaikė būk aš nemokėjau parapijos parėtko vesti. Man perdavus Antanui Kranauskui ir Juozui Klimavičiui parapijos pinigų vienuoliką tūkstančių, penkis dolerius ir keturias dešimtis devynis centus (11.005.49), mokoje jie puikiai parėtką vesti. Paliuosavo nuo bažnytinii mokesčių visus parapijos giedorius ir patį vargonininką Vincą Greičių. Patys komitetai ir perstojo mokoje išėjus Antaną Kranauską kuris jau buvo pirma užsimokėjęs. Antanas Kranauskas pasamdė Strazdo parapijonus vieną parapijos kambarį vertės keturių (\$4.00) dolerių išpopieruoti, užmokoje tryliką dolerių (\$13.00). Mano nupirkta parapijai kopėčias Antanas Kranauskas padovanojo Manigui. Klaidingą bilą už vandenį Antanas Kranauskas neįštyręs užmokoje keturias dešimtis (\$40.00) dolerių. Už gaidas nereikalingai Vincui Greičiui užmokoje trisdešimtis (\$30.00) dolerių. Darė ir daro parėtką mano parapijai suėditais pinigais. Tėmykite šio meto bilas, bei atskaitą.

Kad aš visus man sumokėtus pinigus parapijos perdaviau Antanui Kranauskui ir Juozui Klimavičiui metais 1918, sumoje vienuoliką tūkstančių penkis dolerius ir keturias dešimtis devynis centus (1105.49) turiu nuo Antano Kranausko ir Juozo Klimavičiaus raščiukus su jų pačių parašais. Už tai kad aš parapiją apsaugojau nuo pražūties. Nevelinau Petrui Muluoliui vienam gaspadoriauti. Antanui Kranauskui išmėtinėjau kam bankinį parašą sufolsavo, pasilikau apsauktu būk aš prisisavinau parapijos šešis tūkstančius dolerių (\$6000.00). Žemiau padedu atskaitą kurią norėjau mėnesyje Liepos 1918 metų ir mėnesyje Sausio 1919 metų parapijos susirinkime išduoti. Susirinkimas man buvo uždraustu.

Pinigai surinkti per Joną Montvilą parapijos ofise. Pinigai per komitetus bažnyčioje. Pinigai už rentas. Pinigai parapijos nuošimčio ir kitos ineigos yra man nežinomos. Tėmykite žemiau pridėtą komitetų atskaitą ne man ne parapijai bet Vyskupui komitetai išdavė. Gal ta atskaita jus užganėdins. Pinigai už balius per centro Saryšį ir kitas draugijas nauda parapijos gal ir iki šiai dienai yra laikomi per poną Juozą Salčių.

Kokia tvarka turėjo būti metais 1918? Pinigai parapijos turėjo būti sudėti bankoje Superior Savings and Trust Company, su dviem parašais, Antano Kranausko išdininko ir Ku-

nigo Juozo Halaburdos klebono. Antanas Kranauskas komitetų susirinkimam atnešė iš minėtos bankos kortą, ant kurios abudu pasirašėva, kad pinigai nebūtų galimi ištraukti kaip tik su mudvių parašais. Tą kortą Antanas Kranauskas turėjo nunešti ir padėti toje pačioje bankoje. Tos kortos Antanas Kranauskas nenunešė, bet parašė kitą kortą pats vienas ir padėjo niekam nežinant minėtoje bankoje, tiktai su savo vieno parašu. Kas apie šelmystę Antano Kranausko abejotų gali persitikrinti nuėjęs į The Superior Savings and Trust Co. banką Rockefeller Building 222 Superior Avenue ant West 6-th Street. Dažinojau apie tą Antano Kranausko darbelį, pranešiau kaucijos kompanijai, kuri ištyrus dalyką atėmė nuo Antano Kranausko ir nuo Juozo Klimavičiaus kaucijas.

Kad tas darbelis viršminėtų ponaičių neištyrė aiktėn, Antanas Kranauskas su savo sėbrais pagimdė tas neteisingas paskalas, komedijas, kuriom jūs gerbiamieji neįštyrė įtikėjote ir mane pasmerkėte. Negaudamas nuo jūs paramties sušaukimui parapijos susirinkimo ir išdavimo jumi pilnos atskaitos buvau priverstu apleisti parapiją.

Tokis tai yra mano likimas, tokis ir jūsų gerbiamieji likimas. Už mano nenulstantį darbą per dvyliką metų, už mano sveikatos del jūsų padėjimą. Lyginai už jūsų prie manęs prielankumą gavome puikiai užmokėti. Vienok nenupulkinke dvasioje. Visogalis ir Amžinas Dievas nepraleis to visko veltui, bet užmoks kiekvienam pagal jo nuopelnus. Prinkite norint dabar mano pilną atskaitą kurią aš jumi išduodu. Pertikrinkite ir jų atskaitą kuri ne jumi ne man bet Vyskupui buvo išduota per Komitetus 1918 metų. Lai laimaina jumi Visogalis ir amžinas Dievas.

MANO ATSKAITA.

Nuo vienuoliktos dienos mėnesio vasario 1918 metų iki dešimties dienai mėnesio Rugsėjo 1918 metų, sekančių pinigų perdaviam Antanui Kranauskui ir Juozui Klimavičiui:—

Turiu raščiukus, su parašais Antano Kranausko ir Juozo Klimavičiaus.

Vasario 11 Society for Savings bankinė knygutė	\$1035.32
" 11 Cleveland Trust Co. bankinė knygutė	112.99
" 11 Ceki	300.00
" 16 Pinigais	76.50
" 17	138.81
" 21 Ceki	615.35
" 21 Ceki	176.35
" 23 Pinigais	228.00
" 24	259.19
" 27	51.00
Kovo 2 Pinigais	85.75
" 3	367.76
" 6	96.00
" 20	53.00
" 20	1249.88
" 23	311.50
" 24	253.86
" 27	28.75
" 30	202.30
" 31	600.85
" 31 Ceki	100.00
" 31	300.00
Baland 2 Už rentas	147.00
" 6	8.00
" 6 Pinigais	111.50
" 7	104.10
" 13	150.50
" 14	120.67
" 20	80.00
" 21	80.52
" 24	12.00
" 27	112.75
" 29 Ceki A. Kranausku	24.00
" 30 Pinigais A. Kranausku	99.90
Gegužio 1 J. Klimavičiui pinigais	9.00
" 4 A. Kranausku	115.00
" 5	140.01
" 8 J. Klimavičiui	46.00
" 11 A. Kranausku	197.75
" 12	91.82
" 18 J. Klimavičiui	194.00
" 19 A. Kranausku	362.30
" 22 J. Klimavičiui	5.00
" 25 A. Kranausku	128.00
" 27	42.15
" 29	146.00
" 29 J. Klimavičiui pinigais	6.25
" 30 A. Kranausku	14.29
Birželio 2 A. Kranausku pinigais	43.28
" 4	1094.81
" 9 J. Klimavičiui	40.68
" 16	30.83
" 23	30.05
" 30 A. Kranausku kolekta bažnyčioje	28.24
Liepos ir Rugsėjo A. Kranausku	536.43

Viso pinigų perduota Antanui Kranauskui ir Juozui Klimavičiui	\$11005.49
Mes žemiau pasirašę pripažįstame kad viršminėta atskaita tinka su raščiukais išduotais per Antaną Kranauską ir Juozą Klimavičių.	
Kun. Juozas Halaburda, Vincas Aklialis, Bernardas Sadauskas Jurgis Sabaliauskas, John J. Ruštialis.	

Sitai laiškais ir atskaita komitetų ne jumis ne man tiktai Vyskupui apie kurią patys apsvastykite.	
Sausio 13, 1919	
Kun. J. Halaburda, 1389 East 21-st Street, City.	

GERBIAMAS KLEBONE:—
Iš jūsų laiškų 11-tos dienos šio mėnesio, per kurį jūs šaukiate susirinkimą vardu Švento Jurgio parapijos naujų ir senų komitetų. Tad-gi mes pagal padaradinimą Jo Mylistos Vyskupo, iš 2-tros dienos Sausio 1919 metų, nepripažįstame jokių naujų komitetų ir su jais neturimė nieko bendro reikaluose parapijos Švento Jurgio.

Toliaus mes atskaitą iš meto 1918, pridudame Vyskupo Raštininkui, visas ineigas ir išėigas kurias mes priėmėm ir išdavėme. Tai-gi jei jūs reikalaujate žinoti, tai meldžiame kreiptis pas Vyskupo Raštininką.

Su pagarba,
Švento Jurgio Parapijos Komitetas:

Per J. F. Klimavičius Raštininkas,
Per A. Kranauskas Išdininkas.

Antanas Kranauskas komitetų susirinkimam atnešė iš minėtos bankos kortą, ant kurios abudu pasirašėva, kad pinigai nebūtų galimi ištraukti kaip tik su mudvių parašais. Tą kortą Antanas Kranauskas turėjo nunešti ir padėti toje pačioje bankoje. Tos kortos Antanas Kranauskas nenunešė, bet parašė kitą kortą pats vienas ir padėjo niekam nežinant minėtoje bankoje, tiktai su savo vieno parašu. Kas apie šelmystę Antano Kranausko abejotų gali persitikrinti nuėjęs į The Superior Savings and Trust Co. banką Rockefeller Building 222 Superior Avenue ant West 6-th Street. Dažinojau apie tą Antano Kranausko darbelį, pranešiau kaucijos kompanijai, kuri ištyrus dalyką atėmė nuo Antano Kranausko ir nuo Juozo Klimavičiaus kaucijas.

Kad tas darbelis viršminėtų ponaičių neištyrė aiktėn, Antanas Kranauskas su savo sėbrais pagimdė tas neteisingas paskalas, komedijas, kuriom jūs gerbiamieji neįštyrė įtikėjote ir mane pasmerkėte. Negaudamas nuo jūs paramties sušaukimui parapijos susirinkimo ir išdavimo jumi pilnos atskaitos buvau priverstu apleisti parapiją.

ATSKAITA KOMITETŲ VYSKUPUI.

STATEMENT OF

St. George Church's From Feb. 11-th to Dec. 1st 1918

Receipts.		
Received of Rev. Halaburda, Feb. 11. 1918	\$2,240.01	Total 2,240.01
Church Collection in Feb. month	44.75	
" " " Mar. "	744.32	
" " " Apr. "	148.44	
" " " May "	412.03	
" " " June "	174.37	
" " " July "	114.60	
" " " Aug. "	87.18	
" " " Sep. "	137.10	
" " " Oct. "	51.67	
" " " Nov. "	12.04	Total 1,926.50
Monthly Dus From Feb.	423.50	
" " " Mar. "	1,623.50	
" " " Apr. "	500.00	
" " " May "	724.00	
" " " June "	8.00	Total 3,279.00
Extra payments Feb.	283.50	
" " Mar. "	795.50	
" " Apr. "	221.50	
" " May "	729.00	
" " June "	5.00	Total 1,503.50
Rents of Real estate Mar.	147.00	
" " " Apr. "	172.00	
" " " May "	146.00	
" " " June "	115.00	
" " " July "	88.00	
" " " Aug. "	80.00	
" " " Sep. "	116.00	
" " " Oct. "	114.00	
" " " Nov. "	67.00	Total 1,045.00
Miscellaneous Rec. Feb.	1.75	
" " Mar. "	45.55	
" " Apr. "	2.00	
" " May "	3.25	Total 52.55
Credit on Sav. acc. July 1st	76.92	Total 76.92
Rec. from Rev. Halab. June 4-th	1,094.81	Total 1,094.81
Collected from School	50.28	Total 502.28
Received from Rev. Halab. sep.	536.43	Total 536.43
Total	\$11,805.00	11,805.00
Disbursements	2,975.10	
Balance	8,829.90	
Deposit at Society for sav	\$7,199.70	
Deposit at Clev. Trust Co.	1,635.25	
Bal. on checking acc	4.92	
Total	\$8,839.87	
Les due to Treasurer	9.97	
Balance	8,829.90	\$8,829.90

The Secretary of St. George's Church, Cleveland, Ohio and that the foregoing statement and report is a ful and detailed report of the affairs Receipts and disbursements of said Parish for the fiscal year ending Dec. 1-st, 1918 and that it is true and correctly shows its financial condition at the end of said fiscal year.

Joseph F. Klimavicius By Secretary,
Antanas Kranauskas By Treasurer,
By Juozas Urbšaitis Trustee,
By J. Montvila Trustee.

STATEMENT OF

ST. GEORGE'S CHURCH, FROM FEB. 11 TO DEC. 1ST 1918.

Disbursements,		
Salaries Priest and all others for March	\$278.33	
Repair property	23.50	
Priest expenses	11.40	
Electric	2.45	
Gas	29.70	
Miscellaneous	73.53	Total \$418.91
Salaries Priest and all others	April 273.33	
Repair property	71.14	
Priest expenses	9.45	
Electric	2.25	
Gas	21.60	
Miscellaneous expenses	19.04	
Salaries Priest and all others	May 278.33	
Repair property	40.48	
Electric	2.05	
Gas	16.47	
Miscellaneous expenses	298.08	
Watter bill	40.30	
Salaries Priest and all others	June 278.33	
Repair property	33.76	
Priest expenses	64.05	
Electric	1.75	
Gas	7.83	
Miscellaneous expenses	85.67	Total 471.39
Salaries and all other expenses	Sep. 646.75	Total 646.75
W. J. Nesvit for plumbing	Nov. 136.25	Total 136.25
A. Greenwald	231.28	Total 231.28
Grand Total	\$2,975.10	Total 2975.10
Saving acc. at Society for Savings	7,199.70	
Saving acc. at Cleveland Trust Co.	1,635.95	
Balance cash on creaking accoun	4.92	
Total Cash balance	8,839.67	
Less due to Treasurer	9.97	
Balance	8,829.90	8,829.90

Ant kiekvieno sakinio viršminėtoje atskaitoje turiu davadus su parašais Antano Kranausko ir Juozo Klimavičiaus. Ant reikalavimo galiu darodyti.

Kun. Juozas Halaburda.

Geriausios išdirbystės fontaninės plunksnos gaunamos "Darbininke." Jų kainos: \$2.50, \$3.00, \$3.50, \$4.00, \$5.00 ir augščiau.

Paieškojimai ir Reikalavimai.

Ar norite greit parduoti, pirkti, surasti? Jeigu taip, tai siųskite tuojams į "Darbininką" pridėjami ir dolerinę Garsintis "Darbininke" apsimoka.

Už vieną sykį.....50c.
" tris sykius.....\$1.00

ANT PARDAVIMO trijų šeimynų namas su 14 kambarių ir geriausiais įtaisymais elektra ir garu šildomas ir šaltas vanduo. Su maudynėmis. 9 vaisiniai medžiai ir garage del dviejų automobilių. Visai arti prie karo ir vienas tik fėras. Mokykla beveik ant vietos. Geriausia proga pirkti tiesiog nuo kontraktoriaus rankų, o visada uždirbsite pinigus. Namas randasi 75 Holden St. Delei platesnių žinių kreipkitės šiuo adresu: ANTONAS J. RUSECKAS, Knapp Ave., Worcester, Mass.

Paieškau brolio Jurgio Kuisio, Kauno gub., Sartininkų val., Skiržemių kaimo. Jis pats ar kas kitas praneškite šiuo adresu: Ona Kuisaitė, No. 13 Srepherd's Loan Dunceei, Scotland.

PARSIDUODA FERMA. 26 akieriai apštos žemės visokiais javais ir daržovėmis. Geroje vietoje, prie mokyklos. Priežastis pardavimo ta, kad prižiūrėtojas tabako yra visiškai silpnos sveikatos. Atsišaukite: ALEX BARNES, Woodland Ave., Box 6, Bloomfield, Conn.

Paieškau brolio Petro Verbilo, Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Gražiškių par., Karpiečių kaimo. Apie 20 metų kaip išvažiojo į Ameriką ir ligioli apie jį nieko nežinau. Taip-gi ir daugiaus giminių yra apie kuriuos norėčiau sužinoti.

Agota Virbilitė (Miliauckienė) 6 Waddells Land, Belshell, Scotland.

Paieškau moteries arba merginos kuri apsiimtų prižiūrėti namus ir vaikučius. Dvi mergaitės lanko mokyklą, vaikutis pats mažasis 4 metų. Atsišaukite per laikiklį arba ypatingai ateiškite į namus. Užmokestį duosiu gerą ir pragyvenimą. Juozas Gedžius, 2 Billerica St., Boston, Mass.

PARSIDUODA automobilius visai pigiai. Del 7 sėdynių, 6 selinderių, 1918 metų, mažai važinėtas, nesunkus ir mažai kaštuoja užlaikymas. Tinka prie biznio arba šiaip pasivažinėjimui. Atsišaukite tuojams laiškų arba ypatingai. K. Urbon, 26 Gates St., So. Boston, Mass.

Paieškau savo giminaičio Prano Adomaičio, kuris pirmiaus gyveno po šiuo adresu: 512 - 8th Ave., Seattle, Wash. Pačina iš Kauno, Šiaulių, Pašventinio par., Laitėnių kaimo. Jis yra pabėgėlis nuo karės Rusijoje. K. Adomaitis, 460 Park Ave., Bridgeport, Conn. Tel. Cambridge 296-1.

Paieškau pussererės Zuzanos Bakaniūtės ir Marijonos Jomaičiūtės ir pusbrolio Antano Jomanto Kauno gub. ir pav., Raudonės valšc, Skirsnemunės par., Naukaimio kaimo. Meldžiui atsišaukiti, nes turiu svarbų reikalą šiuo adresu: Pranas Bereckas, 1385 E. 26-th St., Cleveland, Ohio.

KAM REIKIA GERO REGISTRUOTO BUCERIO? Paieškau darbo už bučerį prie kooperacijos arba į privatišką krautuve. Kooperacijoje galiu būti vedėju ir esu patyręs tame darbe. Kalbu lietuviškai, lenkiškai ir angliškai. Kam reikalingas, atsišaukite tuojams. Juozas Jankauskas, 62 Hudson St., Lowell, Mass. Paieškau Antano Pajechalo, seniau gyvendavo Ansonia, Conn. Turiu reikalą. Zofija Piaseckienė, 48 New Orbiston, Bellshill, Lanarkshire, Scotland.

PROMETEJUS.

(VERTIMAS)

Japetas, dangaus ir žemės sūnus, protoplasta didžios žemės, kuri užgyveno Mažąją Aziją ir Graikiją, vedė sau pačią, vardu Klimeną, okeanidą; malonaus patogumo, su kuria turėjo keturius sūnus: Atlasą, Prometejų, Epimetejų ir Meneceios'ą. Nebuvo jie dievais, bet savo spēka ir žinojimu su jais linktinėjo: praminta juos titaniais arba milžinais.

Vienok Zeusas juos pergalejo, kuomet sukėlė maištą. Meneceios tapo nuskindintas Erebo šešėliuosa; Atlasui paliepta prilaikyti dangų žemės galuose; vien tik Prometejui pavyko Hesperidos akvivaizdoje susitaikinti ir nuo baismės išlikti.

Olimpo rėdytojas patėmijo, kad tas milžinas buvo geras patarėjas, ką pagaliaus reišė ir jo vardas*). Delto tai Zeusas palaikė jį prie savęs, kad pasinaudoti iš jo nurodymų ir patarimų, kurių vienok ne visados klausė. Prometejus-gi buvo žmonių draugas, o Zeusas jų neapkentė. Vel tui tas milžinas stengėsi išgauti del jų bent kiek pasigailėjimo malonės. Perkūnų-gi dievas visados būdavo kurčias ant jo meldimų. Bet Prometejaus meilė del žmonių gėntės paskatino jį prie narsingo žygio atlikimo.

Dovanų vieną, kurią Prometejus norėjo suteikti žmogui, buvo tui ugnis, kuri del jo išsirodė naudingiausia. Ir, ištikrųjų, žemės gyventojai, apart jo, buvo nubausti brutaliai, beveik žvėrišku gyvenimu. Tamsiose jų urvuose negalėjo jie maityties nieku kitu, kaip tik žalia mėsa ir šaknimis; del atsiginimo prieš laukinius žvėrius arba del užmušinėjimo žvėrių, kuriais maitinosi, neišgalėjo sau nukalti metalinio ginklo, bet turėjo kauties akmenimis arba lazdomis, nutašytomis su sunkumu. Lygiai neišgalėjo padaryti prietaisų, reikalingų del žemės kasimo. Žiemą, sustingę nuo šalčio ir tamsos, papuldavo apkvaitimo ir nežinios padėjiman. Suteikti žmonėms šilumą, šviesą ir ugnį, reišė tui patį, ką mesti jų tarpan pirmutinę apšvietos kibirkštį. Kadangi Zeusas jiems atsakė to neatšaukiamo gero, tai Prometejus pasidrasino jų maudai imties priemonių ir padaryti klastą. Tad-gi pavogė iš Olimpo ugnies truputį, paslėpė ją patogiam savo rūšies augalo stiebe, kuriame žarija galėjo išsilaikyti ilgėsnį laiką ir nužengė žmonių tarpan su tuom brangintinu grobinu.

Patėmijęs klastą, augščiausias dievų valdytojas įpuolė į didžią rūstybę ir ėmėsi galvoti apie kerštą, labai žiaurų, lygiai kaip prieš Prometejų, taip ir prieš visą žmonių gėntę.

Kas liečiasi paskutiniuosius, tai pirmutinė Zeuso mintis buvo, kad sunaikinti ją vienu perkūno trenksmu; netrukus, vienok, atėjo jam į mintį, kad toki priemonė būtų per daug prasta ir mažai ką reiškianti, baismė, iššaukianti per daug skubią metavone. Po nekuriam apmąstymui, sumintijo jis baismę, šimtą sykių galvotą, baismę, kuriai ne buvo galo.

Sekdamas gudraus Prometejaus pavyzdį, jis pats ėmėsi klastos priemonių.

Tai-gi pašaukė pas savę Vulkaną ir paliepė jam iš molio nulipdyti moteriškės stovylą.

Kuomet darbas buvo jau užbaigtas, inkvėpė į ją gyvatą ir perstatė Olimpui naują savo tvėrinį, prašydamas dievų ir deivių suteikimo del jos dovanų. Vienas suteikė del jos gražumą: Pallas išmokino ją išminties; Apollo išmilkino ją ant liros; Hermes atidengė del jos klatingos ir priganlingos iškalbos paslaptis; Gracijos nurodė, kaip pasipuošimui geriausia galima apturėti ištroškusių grožę.

Praminta ją Pandora, kuriai suteikė visas geradėjistes. Kad papildžius saiką, Zeusas dar padovanojo jai slaptinę dėžę, prisakydamas, kad jos neatidarytų, bet išanksto buvo tikras visai priešingų savo įsakymo pasekmų.

Prometejus turėjo brolį, kurs kaip tik priešingai skyrėsi nuo jo savo būdu. Ant kiek jis pats garsėjo savo išmintybe, apsvartimu ir dalykų permatymu tyriausioje formoje, ant tiek Epimetejus**) buvo neišmanus ir tuščiaagalvis. Zeusas ypač tokio asmens ir reikalavo, kad užtikrinti pasisekimą, gudriai apgalvotą savo klastai. Tad-gi pasiuntė Pandora pas Epimetejų. Prometejus vel tui patarėnėjo savo broliui, kad neprimtų skiriamos dovanos. Epimetejus nepaklausė. Pandora buvo per daug žavinti; jau nikaity pergalėjo pagarba ir žavėsis prieš tą gražią esybę, kuri apibūdino beveik visus ją gerbti. Išsirodė, kad žemė tapo kitokia, kuomet gražnos ir šviesos apreiška jon nužengė.

Bet-gi, dėja, kaip trumpai tveriantis tos linksmybės laikas!

Tnla dieną, ypač toje, kurią Olimpo viešpats paskyrė klatingam savo kerštui, Pandora atjautė dar tvirtesnį, negu kitose dienosė, troškimą, atidaryti slaptinę dėžę, kurią pasiėmė iš Olimpo.

Kas tai galėtų joje talpintis? — kamantinėjo savęs nerperstojant. — Gal kartais randasi paslėpta patarmė, kaip tapti dar gražesne ir apibudinti dar didesnį kitų pritraukimą ir garbinimą?

Pakėlė antvožą.

Vai! koks tai bausis nulėmimas! Vai! kaip žiauri Zeuso klasta! Juoduojančių debesų tarpe, pragariškų triukšmų, lyg išelusieji aitvarai, išsigavo iš dėžės kankinimų šešėliai, kankinantieji dar po šiai dienai žmonija, būtent: rūpesčiai, nuodėmės, karės, ligos.

Persigandusi Pandora užtrenkė dėžės antvožą, beveik visą jau ištuštintą, kad vos tik jos dugne beliko vienatinė viltis...

Virš juodųjų debesų, augštai, iš Olimpo, pasigirdo galingasis Zeuso juokas, džiuginantis jį, kad pavyko žiaurasis jo kerštas.

Žmonių nubaudimo geidulį nuraminęs, Zeusas iš eilės sumanė nubausti Prometejų, žmonių globėją.

Ir vėl liko pašauktas Vulkanas, kuriam duota įsakymas nukalti milžiniškus retėžius, kuriais nusprendė privežti Mil-

*) Zodis, Prometeus, graikų kalboje reiškia tą, kurs permato dalyką ir jį apsvarto.

**) Zodis, Epimeteus, reiškia tą, kurs apsvarto bei nusprendžia tik po atsitikimui; nepermatantis, vėlai atsiduodas apmąstymui.

žiną prie uolos, vieno augštųjų kalnų viršūnės, jungiančios Airopą su Azija.

Spėkai ir Tvirtumui, dievams, nežinantiems pasigailėjimo, įsakyta sergėti, kad baismė taptų išpildyta. Vulkanas, kad ir pasibaurėjimo jausmu apimtas, vienok-gi turėjo klausyti. Kuomet nekantrus jo darbas atsiekė tikslą ir geležiniai retėžiai apjuosė prie uolos prikautyto Milžino rankas ir kojas, Zeusas pasiuntė savo arą, kad amžinai griaužtų tremtinio širdį.

Trylika gentkarčių pergyveno, iki Zeuso sūnų vienas, nepergalimas Herkules, užsirusino ant savo tėvo neteisimumo ir dasigavęs Kaukazo kalnų viršūnės, sutraukė tremtinio Milžino, Prometejaus, retėžius.

* * *

Štai legenda, kurią tikriaus apsakėme pagal Hezyodo Teogonijos, negu sulyg Eschylo trilogijos: "Prometejus, ugneis, Prometejus retėžiuose, Išliusuotas Prometejus," vienok-gi reikia išpažinti, kad savo nemarybė išlaikė viršui apsakytas padavimas, pasidėkojant vien tik dramos tėmai. Kaip-gi yra apgailėtina, kad, pirmutinių dviejų dalių neturint, nes yra pražuvę, jų turinį (italpą) turime parenti paprastais tik dasiprotėjimais.

Išliusuoto Prometejaus išdėstymas, vienatinis, kurs tik iš trijų tragedijų teuzsiliko cilybėje, būtinai atsakomas del šio apsakymo papildymu.

Dalykas atsibūna ties Airopos ir Azijos rubežiais. Vulkanas, po Tvirtumo ir Spėkos sargyba, pribūna į kalną, kad išpildžius barbarišką kerštingo Zeuso ištarmę. Nekurie komentatoriai tvirtina, kad minimas kalnas būk esąs Kaukazo viršūnė; kiti, priešingai, ieško reišimo giliaus, aiškiai vienok nenurodydami vietos.

Palikime į šalį daleidimus, o grįžkime prie dramos. Pirmutinė jos scena mums persto Prometejų, bevargstant po sunkuma retėžių, kuriais tikrai prikautė Vulkanas. Jo budelio akvivaizdoje neišmetinėja ant jo, nei-gi nesiskundžia, o tas tylėjimas jau pats per save pruduoda tremtinui perimančią dilybę. Ne po ilgam pribūna Okeanidų nimfos, stengdamosis jį palinksminti. Senasis Okeanas, jų tėvas, taip-gi pribūna, patardamas Prometejui nusizeminti prieš Zeusą ir prizadėdamas už jį prakalbėti tos išlygos priėmimo reikale. Vienok Milžinas priešinasi ir Okeanidų tėvas prasišalina, nieko gero jam prigelbėti neįstengdamas.

Po juo pasirodo Jo, Inacho dukte, taip-pat, kaip ir Prometejus, augščiausio dievų auka, kuri tapo mubausta, kad paniekino jo meilę ir už tai iš keršto netverdamas užsiuntė ant jos išelusių sparvą.

Toji sparva savo gyliu be perstojimo ją kankino ir privertė, kad be jokio atiliso perbėginėtų žemę iš vietos į vietą. Prometejus, kad ir pats baisiai kentėjo, stengėsi palinksminti nelaimingą mergele, amžiną tremtį. Net-gi pranašauja būsiantį jos likimą. Ir, kuomet pribū į Aigiptą, liks Zeuso pati ir pagimdys Epaforą, o trečioje gentkartėje, kuri išduos tą sąryšį, gims didvyris, Zeuso nugalėtojas ir žmonių išgelbėtojas. Kaip Saturnas buvo iškeiktas per savo tėvą, Uraną, taip-pat ir Zeusas, Saturno sūnus, pajaus ant savęs iškeikimą savo tėvo, kurį ištrėnė iš dangaus.

— "Nei vienas dievų, — tvirtina Prometejus, — neišgalės jam suteikti priemonės, su kurios pagalba galėtų visas tas nelaimės sugražinti; tik aš vienas tegalėčiau nurodyti; vienok, tuo tarpu sargiai sau tesėdžia, apsidengdamas save griausmų griovimais, triukšmingai griaudžiančiais debesiuose, teblaško ugninius žaibus. Tuščias tai parėdymas, kur jo neapsaugos nuo gėdingo, neatšaukiamo nuopolio! — Baisus bus priešininkas, kurį toje valandoje sau gamina!.. Nesuvaldomas didvyris suras ugnį šimtą sykių galingesnę net už perkūno ir trenksmo žaibą, šimtą sykių pataikesnę už griovimo trenksmą"...

Ką tik užbaigė savo pliovenes, kuomet pasirodė Hermes, tarnaujās Olimpo pasiuntinys.

— "Išaiškink savo kalbą, — tarė. — Mano tėvas tai reikalauja. Kas tai do suokalbės, kuriuo jam grāšini ir, kurs turi nutrenkti jį nuo sosto?"

— "Naujieji valdytojai, jūsų viešpatavimas nuo vakar vos eik prasidėjo, o įsivaizdinkite, kad skausmas jūsų palociuose niekadoms nesistos. Ar-gi nemačiau, kaip iš ten ištrėmėte jau du karaliū — (pirmiausia Uraną, o paskui Saturną?) — Tas tretysis, kurs šiandieną įsakynėja, taip, ištikrųjų, taip-gi pamatysiu gėdingą ir neatšaukiamą jo nuopolį... Grįžkite tuo pačiu keliu, kuriuo pas mane atvykai; nieko daugiau nedasižinosi; be reikalo nebeklausyskie... Niekas neišgalės mane privežti, kad pavadinčiau tą, kurs nugriaus augščiausią Zeuso galybę."

Atmetas Hermes tuomet apreiškia Prometejui dar tvirtesnę bausmę...

— "Liepsnojančieji perkūnai ir griausmai jau priuošti; mano tėvas sutrupins tas viršūnes, o tavo kūnas pranyks po uolų akmenų trupėsiais. Daug laiko praeis, negu pamatysi dienos šviesą. Bet, sparnuotas Zeuso sūno, kranjageris aras, tuomet be pasigailėjimo nuplėš didelę tavo kūno dalį: nekviestas puotninkas visą dieną penėsis tavo kepenimis, tuo žuodu, kruviniu puotos išdavimu. Ir nemintyk, kad kada nors prisiatintu tavo kentėjimo galas, jeigu, bent, kurs nors dievų saunoriai panorėtų pasiimti ant savės tavo kentėjimą, nužengdamas į miglotas Plutono sėdybas bei į tamsiuosius Tartaro tamsybių krantus."

Kuoras, persigandęs, vel tui meldžia Milžino, kad nusileistų; bijodamasis būti liūdininku Zeuso grūmojimų išpildyme, vienok prasišalina sykiu su Hermes.

Ir ištikrųjų išsipildė tie grūmojimai. Žemė dreba; griausmų atbalsiais griaudžia jos paviršuje; visos viesulos krenta ant retėžių; visi priešingi vėjai kaunasi savę tarpe nebylioje karėje; oras ir vanduo susilieja į vieną, o visame tame vien tik tesigirdėti išdidus ir jautrus kentėtojo balsas:

— "O, mano motin, dievybės artima! ir tu, Etere, kurs užlieji pasaulį blizgėsio upeliu, juk-gi matote neužsistarnautą mano kentėjimą!"

— Eschylos, — sako Julius Michelet'as, — išrade du svarbiu dalyku, būtent: vardą motinos Milžino, pirm to neteislingai rokuojama už sūnų nekurius ten Klimenos, kuomet tuo tarpu Prometejus dėkavojo už savo atėjimą Teisybei, pramžųjų Tėmidai, kuri matė visų beveik dievų gimtuvus. Antras dalykas, tikrai dieviškias, kurio Hezyodas, nei kitas kas, visai nepermatė, buvo tai tikroji Prometejaus prardimo priežastis. Pas Hezyodą, Milžino geradėjistė, aturod lyg iškirstas piktybės šposas; nori jis pakišti Jupiteriui koją; pas Eschylos-gi pasirodo lyg užuojautos pilnas del žmo-

nių vargo. Užuojauta ir pasigailėjimas suteikia jam dievybės žymę ir daro jį dievą virš dievų.

Pasigailėjimas! Teisybė! — Dvi visagalingos svarstyklės, kuriomis sena pasaka atsižymėjo nepaprasta galybe. Prometejui šaukiant: — O, Teisybe, mano motin! — Matai, kaip verčia mane kentėti! — Trysdešimts tūkstančių žiūrėtojų atjautė ant savės retėžius, šimtą sykių daugiau atjaučiantieji už tuos, kuriais prikautė Milžiną prie Kaukazo viršūnės.

Keno-gi širdies kiaurai neperimė jautrus jo balsas ir galingi žodžiai: — "Turėjau pasigailėjimą! Tai-gi, delto tik niekas dabar nesigaili manęs!"

Išskyrus Michelet'ą, radosi daug kitų, deja, kartais naivių komentatorių, kurie pripažindami Eschyliu įvairių vėlesnių visnomeniųjų perversmių pranašystes, indėtas į Prometejaus lūpas, per daug-gi išsišokdavo savo daleidimuose bei spėliojimuose.

* * *

Senasis graikų mytas taip turtingas filozofiškomis pramėmis, jog netikėtina, kad, išskyrus Eschylo arkiveikalą, kad nebūtų apsiereišė, kitų filozofų veikalai, pagimdyti noru perstatymo didžio žmonių geradėjaus su dievų valdytojum.

Vietos stoka mums nepavelija čia, kad ir trumpai paliesti išdėstinėjimą didžios ir galingos Shelley'o tragedijos, užvardintos "Išliusuotas Prometejus," apibudintos panteizmo dvasia ir kupinos gražia poezija.

Taip-gi vos tik tepaliesi galime apie filozofišką trilogiją, rašytą eilėmis, vardu "Prometejus," per Ed. Quinet'ą, kurs persto to žmonija, keliaujančią prie pažangos ir apreiškia krikščionybės busimą.

...Legenda savyje talpina, ištikrųjų, simbolių daugybę, o jų vienas ypač aiškiai ir teisingai atvaizdintas, būtent tas, kurs nurodo tragišką visų žmonijos geradėjų likimą.

...Kiekvieno amžiaus dėjose atsiiantrina genijų kentėjimai, kapi ir Milžino, prikautitųjų prie uolų. Visi dvasios galiūnai, moralių bei fiziškų tiesų tvėrėjai, visi tie, kurie apreiškė pasauliui naują religiją, filozofiją bei mokslą, tie, kurie, vnuo žodžių tarus, žengė pirmyn, nešini šviesos liepsną, tveria ilgą aukų eilę. Ir kol jie gyvena, niekas jų neapkaunuoja; ištvėriantiai kenčia be jokios sau naudos; vien tik po mirties, bet, mažai yra tų, kuriuos pasaulis mini ir pagerbia. Bet, dar mažiaus jų gyvuoja legendose!

A. Matutis.

Pittsburgh, S. S., Pa. 14. V. 1919.

KARO DAINA.

(Pagirių Narsuoliams).

Eikim, broliai, Tėvynės ginti
Gana burliokams Lietuvą minti.
Išgamų mūsų bausis likimas laukia,
Ko mūsų žemėn maskolius traukia!

Eikim drąsiai — pats Dievas kviečia,
Jis mus apsaugo — kulka meliečia,
Pavasarelis šiltas malonūs...
Vykim broliukai, šiuos pagonus!

Tik paliuosuokim brolius artojus,
Mūsų žemelė bus tikras rojus:
Kviečias, kaip auksu, nušvėis dirvonai,
Žibės ir mokslu ne vieni ponai.

Kelkis, lietuvi, kelkis iš miego —
Rodykim piešams milžino jėgą!
Plaukia jau ledas, kurs upes kaustė,
Su jais ir priešai teišsikrausto!

Stokim kas gyvas — apginsim šalį —
Padedant Dievui daug žmogus gali.
Kur tik įžengiam veidai nušvinta,
Ir ašarėlės iš džiaugsmo krinta.

Mūsų sesutės rūteles skina,
Tiktai kareiviams vainikus pina.
Kurie Tėvynės neina vaduoti
Nenor jos rankos tokiems paduoti.

(Kauniškė "Laisvė")

KĄ VEIKIA

Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovė

Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovė štai ką veikia:

- 1) **Organizuoja kapitalą \$1,000,000 labai paselkmingai**, nes pinigai už šerus plaukia tūkstančiais dolerių kas diena.
- 2) **Jau yra gaminama kontraktai už \$200,000**, iš ko Bendrovė tikisi turėti gerą pelną trumpam laike. Per tai kurie dabar yra pirkę šerus ir tie kurie pasiskubins nusipirkti, pakol kontraktų išpildymas prasidės, gaus gerus dividendus neužilgo.
- 3) **Išgaunamos kainos ir daroma sutartys su įvairiomis firmomis** ir laivų kompanijomis persiuntimui įvairių prekių, mašinų ir irankių į Lietuvą.
- 4) **Daroma plėnai ir žygiai statymo fabriku**, linų ir vilnų išdirbystės Lietuvoj. Toj linkmėj darbuojasi keli Bendrovės specialistai, ir užmanymas jau yra kūnijamas.
- 5) **Steigiama Generalės Agentūra** laivakorčių ir pinigų siuntimo, su šakomis visuose Amerikos didesniuose miestuose.
- 6) **Steigiamas generalis susinešimo biuras su Lietuva** per kurį lietuviai Amerikos ir Lietuvos galės atlikinėti įvairias tranzakcijas: atieškojimo giminų, dalies, turto, žemės, taipgi padarymui legališku raštu kaipo: pirkimo ir pardavimo, igaliojimų afidavimų, konsulio palūdių, etc.
- 7) **Jungiamo kelios Bendrovės** į vieną milžinišką Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovę.

Šios Bendrovės šėrai parsiduoda po \$10. Šėru galima pirkti kiek norima. Už šėrus geriausia mokėti pinigais, bet taipgi yra primama ir Liberty Bond'sai už pilną vertę; rubliai dabartinu kursu ir nauji Lietuvos aukšniai.

Užsrašykime ką daugiausiai galima dabar ir siųskime čekiais, money orderiais ir laiškais šiuo adresu:

Lithuanian American Trading Co.,

112 N. GREENE STR., BALTIMORE, MD.

L. D. S. VALDYBOS ADRESAI.

Dv. Direkt. — Kun. F. Kemėšis, 381 Westminster Ave., Detroit, Mich.
Pirm. — F. Virakas, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Pirm.-pagelb. — M. Mažeika, 1658 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
Fin. Sekr. — A. F. Kneiziš, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Izd. — Andr. Zaleckas, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kasos Globėjai — Kun. K. Urbanavičius, O. Nevulitė ir J. Bakšys.
Literatiška Komisija — P. Gudas, F. Virakas, Kun. F. Kemėšis ir Kun. K. Urbanavičius.
Revizijos Komisija — Kun. Pr. Juškaitis, M. Venis.
Redaktoriai — Pr. Gudas, Administrat. — A. F. Kneiziš.

L.D.S. NEW YORKO IR NEW JERSEY'S APSKIRIO VALDYBOS ADRESAI.

Pirm. — J. Pelutis, 88 Warwick Str., Newark, N. J.
Vice-pirm. — A. Mierninkas, 10 Harrison St., Paterson, N. J.
Izdininkė — O. Nevulitė, 117 New York Ave., Newark, N. J.
Organizatoriai — J. J. Liudvinaitis, Box 411, Linden, N. J.
A. Kazlas, 85 Prospect St., Newark, N. J.
A. Gerulaitis, 177 Diekes St., Kearney, N. J.
Prot. Rašt. — A. J. Dymta, 112 Berry St., Brooklyn, N. Y.

VENTO JONO EVANGELISTO PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA. SO. BOSTON, MASS.

PIRM. — Motiejus Žioba, 539 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Pov. Mikalauskas, 248 4th St., So. Boston, Mass.
I PROT. RAŠT. — Jul. Savickas, 262 Fourth St., Room 7.
II PROT. RAŠT. — V. Gedminas, 292 E St., So. Boston, Mass.
FIN. RAŠT. — Mar. Brikaitė, 210 Silver St., So. Boston, Mass.
KAS. — Andr. Naudžiūnas, 16 Winfield St., S. Boston
MARŠALKA — Step. Navickas, 181 D Str., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų Bažnytinėje Šalėje, So. Boston, Mass. Sekantis susirinkimas bus 18 d. Gegužio 3:30 val. po pietų.

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVENČ. SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRM. — T. Ašmenskienė, 359 — 4th St.
VICE-PIRM. — A. Čyžiuvienė, 377A Broadway,
FIN. RAŠT. — O. Kašėciūtė, 259 Athens Street.
PROT. RAŠT. — M. Markuniūtė, 12 Lark Str.
KASOS GLOBĖJOS — M. Kilmonitė, 249 River Str., Mattapan, Mass.
J. Pečiukoniūtė, 190 Kneeland Str., Boston, Mass.
MARŠALKA — Ona Mizgirtienė, 135 C Str.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI. BOSTON, MASS.

PIRMININKAS — Jonas Adomavičius, 122 Bowen St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Vincas Zalieckas, 81 Mercer St., So. Boston, Mass.
PROT. RAŠT. — Antanas Motiejūnas, 104 Market St., Brighton, Mass.
FIN. RAŠT. — Juozas Kavaliuskas, 128 Heath St., Roxbury, Mass.
KASIERIUS — Andriejus Zalieckas, 244 D Street, So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Justinas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.
D. L. K. Keistučio Draugija Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų po No. 193 Hanover St., Boston, Mass.

Bulius Baliuje.

Banko reikalai.

APIE BULIŲ, KURS BALIAVOJO WOLDORF ASTORIA HOTEL'YE NEW YORKE.

Užkviestas kaip garbės svečias.

Užkvietė gyvulių augintojai-kapitalistai.

Toji istorija istorikų apsaikyta laikraščiuje "Boston American" ir gerų artistų tinkamai iliustruota del sustiprinimo darbininkų klesos.

Paprastas žmogelis, vaikščiojantis ant dviejų kojų ir dirbantis paprastu būdu ant duonos šmotelio, kad ir be priežodinio sviesto — priverstas yra maitytis dažniausia "Waldorf Lunch" — (Woldorfo valgykla), jeigu yra nevedėliu ir neturi šeimyniškos gūstelės, kur galėtų sau atsikvėpti, bet koksai sau paprastas keturkojis bulius ir dar prieg tam vokiškos kilmės, eina sau į "Waldorf Astoria" restauraciją New Yorke, draugystėje įvairių magnatų augytojų bulių, karvių ir veršių, kurie nuo tų keturkojų gyvulių skiriasi ne tiek išimtinė kiek vaikščiojimo būdu, ir tai tik tuomet, kuomet yra blaivias, nes kuomet garbės vertas būrelis bulių augintojų ir jiems panašių gyvuliųko pasaulio pavidalų, gerokai įsikausia, tai visi vaikščioja ir bulių panašiai ant visų keturių.

Bulius, apie kurį kalbama, puikiausiai pavyzdys geros veislės bulių, yra apkačiuojamas \$60,000, buvo didžiausiu papuošimu "pienininkystės parodos" surengtos Amerikos gyvulių augintojų New Yorke, — kurie jį su dėkingumu už dauginimą bulių ir karvių veislės, užkvietė į specialį pokylį, jo garbei gyvulių augintojų iškeltą puikiausiam Metropolio hotelyje Woldorf Astoria.

Nupoleravę buliui ragus, uodegą ir kitas buliaus liemenis sudarančias kūno dalis, gerbtini gyvulių augintojai įvedė jį į puikiausią reitauracijos salę, kur ėjo puota.

Iešję tarp taip prakilių poniškų svečių, bulius padarė "bulišką miną" ir greitai susipažino su pokilio draugais, ir kaip ženklą savo simpatijos paliko salėje dovaną, kuri daug nemalonumų suteikė hotelio patarnautojų personalui, nes komitetas išanksto hotelio valdybai nebuvo pranešęs, kad keturkojai svečiai kartais palieka "viršprograminius pridėklus."

Apart to nesitikėto ir nepermatyto istorinio atsitikimo, dar buvo iškilminga kalba arba prakalba gyvulių augintojų pirmininko. Jo kalba buvo pilna politišku nurodymų nevezint, kad sukosi aprubiję tvarto, mėšlo ir buliaus reikalų.

Pirmininkas kalbėjo daug maž šioje prasmėje: Gerbiamas susibėgime: — Štai pasidėkojant šiam buliui ir jam panašiams, turime pusterčio milijono galvijų Suv. Valstijoje, nepaisant Armouro, Sifto, Cudahe ir kitų gyvulių pobjevų.

Jie, ir kiti buliai, yra priežastimi, kad mėsa dabar šioje šalyje yra taip pigi, kad ją gali valgyt net darbininkas lygiai su milijonieriumi. Tas mums kapitalistams ir buliams nedaro jokio skirtumo, kad toji pati mėsa iš Amerikos bulių, už rubežinose yra perpus pigesnė, negu kad čia Amerikoje.

Pasaulis privalo civilizuotis, o darbininkas juo mažiau valgo mėsos, juo bus nuolankesnis, kas link brangumo pieno, tai čia dalykas jau bulių patelių-karvių ir bulių su kapitalistais visiškai nėra už taip iškilusias pieno kainas kalti ir atsakomingi.

Bulius kantriai klausė buliškų milijonierių prakalbų ir laiks nuo laiko išreikšdavo savo užsiganėdintą, maskuotądamas uodegą, ir galiausia su-

teikė susirinkimui priedą jau augščiau aprašytą.

Pirmininkas persigandęs apie brangintino buliaus sveikatą, tuojaus per telefoną prišaukė bulių daktarą, arba veterinarą ir paliepė jam iširti buliaus pilvo sveikatos stovį palei paliktą buliaus prezentą. Nes reikia žinoti, kad bulius turis \$60.000 vertės, tur turėt tinkamas gyvenimo apystovas ir reikalui prisiėjus pagalbą.

Darbininkas, kurs pusdykiai kapitalistai dirba, gali sau dvest kokiame lauze ar sklepe be gydytojo pagalbos, be gyduolių, be valgio, o jeigu ant tiek yra akyplyša, kad išdrįsta streikuot ir pareikalaut geresnio už darbą atlyginimo, tai jam suskaldyti su buožėmis galvą, kad suprastų kapitalo galiybę ir ją pagerbtų. Bulius buvo labai užganėdintas taja draugyste, kurioje radosi; pažino pažįstamus veidus ir jautėsi visiškai kaip namie tarp saviškių. Pastatyta jis ant garbingos vietos, padėta prieš jį skaniausi valgiai ant sidabrinų torielių lėkščių o stalias buvo išpuoktas įvairiausiomis brančių brangiausiomis rožėmis, lelijomis ir kitokiomis gėlėmis.

Du lekojai patarnavo ir padavinėjo buliui valgytus ir prigelbėjo šluostydami apseilėta snukį jo buliškos ekscelencijos.

Sampanas liejosi upeliais — puikiausi stalo šatai ir aukšai turtingiausio hotelio buvo ataduota buliui ir jo draugpokininkų patarnavimui.

Kuomet pokilis prie augščiausio laipsnio draugiškumo, ir turtingiausių bulių augintojai pradėjo į jį, ir bulių, šnekėti stačiai per "tu," bulius suprato, kad prasideda kapitalisti buliškas bovijimas, tai pasiparš savo vadovų, kad jį nuvestų namo, nes nenorėjo matyti dvikojo sutvėrimus keturkojiškai egiantis.

Hotelį aplėido su pagalba e-leveiterio, kaip pritinka gerbiančiam esavj piliečiui, nors bulius ir tarp govėdos linksmų krikštavimų specialiu makaboliuoni namon ruvažiavio, vienok labai stebėdamasis, kad ponai labiau gerbia jo gyvulių apvaisinimo pajėgą negu, kad savo loeną protą.

Nuo to laiko bulius igavo labai blogą nuomonę apie turtuolių klesą, kuri eikvoja pinigų buliams, pokiliams, pasi-linksiminims, o gailisi mažiausio pakėlimo algos darbininkui, kurs prakaituodamas dūmuose, dulksė, dumble dirba už taip menkų užmokėsių, kad tik prasimaityt save su savo šeimynėle vos-yos tegali.

Kuomet tūkstančiais bedarbių pripildyti didmiesčiai, kuomet badas ir skurdas viešpatauja tarpe vargo žmonių, kapitalistai vaišina bulius puikiausiose hoteliuose ir šimtus tūkstančių dolerių mėtō į balą. Ir dar nori, kad darbininkai tylėtų, kad nestreikuotų, kad nebrudžėtų...

Ne, velik tegul jie būva bepročiais o ne darbininkai. Darbininkų yra užduotis ir pareiga pasauliulyje ivesiti tvarką, ir jie ją ives, ir juo tas įvyks greičiau, tuo bus geriaus.

F. V.

NAUJA KNYGA!
Visiems instrumentams ir daivimui 8 lekeijos notų išsimokimui be mokytojo. Naujos dainos ant 4 balsų knyga \$1.50 parodu už \$1.00, viena daina 10 centų.

G. A. BARONAS,
P. O. Box 501, McKees Rocks, Pa.

PRANEŠIMAS.
Mašina, kuri padarys jums pinigų. Nepirk JUDAM'J PAVEIKSL' mašinos už \$200, bet pasistatyk pats už keletą dolerių. Aš esu patyręs operatoris dar iš Lietuvos. Dirbau teatrose Kaune, Vilniuje ir kituose miestuose. Visi planai, instrukcijos ir patarimai \$0 centų. Adresuok: GENERAL REPAIR SHOP, 2500 E. Somerset St., Philadelphia, Pa.

LIETUVOS ŽEMĖS BANKO REIKALAI.

Protokolas.

1) Lietuvos Žemės Banko metinis dalininkų susirinkimas įvyko Gegužio 14 d. 1919 Apeirškimo Pan. Švė. parapijos svetainėje, Brooklyn, N. Y. Mitingą atidaro Banko Organizatorius Kun. Jonas Žilinskis 10.30 ryte.

Susirinkimo vedėju išrinkta A. Staknis, sekretorium Kun. P. Gudaitis. Proxy tvarkymo komisijon įeina: Kun. V. Matulaitis, p. A. Trečiokas ir panelė B. Vaškevičiūtė.

2) Kun. Jonas Žilinskis, Lietuvos Žemės Banko organizatorius, raportuoja apie Banko stovį. Primeną, kad L. Ž. Bankas imta organizuoti Spalio 10 d. 1916 metais tuo tikslu, kad Europiniam karui pasibaigus žemė tarp savųjų Lietuvoje prigelbėjus parceluoti. Iš raporto pasirodo, kad pilnai užsimokėjusių už šėrus narių esama 746 su 1779 šėrais, nepilnai užsimokėjusių narių skaitlius siekia 218 su 658 šėrais. Neišmokėta užsirašymų \$28,000.00. Pinigų ant rankų \$61,790.52. Bondsais \$8,000.00. Rubliais 218,297.00. Nušimčių užaugo \$2,412,51. Kanceliarijos išlaidų turėta apie \$1,600.00. Visą pavertus į dolarius pasidaro L. Ž. Banko turto suvirš \$100,000.00 — tiek ir manyta tuom tarpu Amerikoje surinkti, pradėdant Banką organizuoti.

Referentas praneša, kad L. Ž. Bankui buvo keliami pinigai tarp Lietuvių tremtinių Rossijoje — tam tikslui bene surinkta 1,200,000 rublių. Dabar gauta telegramas nuo p. Yčo, kad Bankas jau suorganizuotas vardu "Industrijos Komercijos Bankas" Lietuvoje. Šėras 400 aukšinių — per viršis 50 aukšinių. Lietuvos Valdžios užpirtka pusė visų šėrų. Organizatoriais esą: M. Yčas, Prūsas, Alekna, Banaitis, J. Yčas. Telegramoje klausiamą, kiek Amerikos lietuviams šėrų rezervuoti, reikalaujama transportuoti pinigų. Raportas priimtas, kaip skaityta.

3) Raportuoja kitas L. Ž. Banko vedėjas p. M. W. Bush, jo raportas kas link pinigino Banko stovio po trumpo pasi-aiškinimo pasirodė sutinkas su raportu kun. Jono Žilinsko.

4) Knygų peržiūrėtojai Kun. N. Petkus ir p. A. Steponaitis praneša, kad L. Ž. Banko knygos vedamos tvarkiai, pinigai laikomi Guaranty Trust Co. New York'e ant 3 nuoš. sudėti. Banko statement nuo pa-baigos Balandžio rodo, kad Banke yra \$59,064.52. Pas Kun. J. Žilinskį esama ant rankų \$2,726.00; Banke Liberty Bondsais \$8,100.00. Rubliais 218,297.00. Pinigai sudėti Guaranty Trust Co. bankon vardais Kun. Jono Žilinskio ir pono M. W. Bush. Bondsai ir rubliai laikomi First National Bank'e, Brooklyn, N. Y. seifo volte, nuo kurio vienas raktas yra pas Kun. J. Žilinskį o kitas pas p. M. W. Bush.

Raportas priimtas, su pasta-bai ir nutarimu, kad knygos L. Ž. Banko būtų peržiūrėtos per "Certified Public Accountant" ir jo sudaryta pilna atskaita.

4) Pastebėta prie raporto, delko vedėjai laikė Banke pinigus trečiu nuošimčiu ir nedarė didesnio biznio su pinigais? Į tai organizatorius Kun. J. Žilinskis atsakė: keliant kapitalas del Banko, ar kitos finansinės įstaigos, negali būti nei kalbos apie vedimą biznio ant didesnės papėdės, nes besiorganizuojančioms ir dar neturinioms charterio organizacijoms, biznis daryti nėra leidžiamas, prieg to organizatoriai nebuvo įgalioti daryti. Pinigus laikė saugiam Banke, kuriuomi yra visiems žinomas Guaranty Trust Company, New York'e. Tas

Bankas, kaip ir kiti New Yorko Bankai temoka "for savings" 3 nuoš.

5) Kun. Jakaitis pakelia klausimą apie praeitųjų metų L. Ž. Banko dalininkų susirinkimą. Reikalujama perskaityti tojo mitingo protokolą. Pranešama, kad pernykščiais metais L. Ž. Banko dalininkų susirinkimas neįvyko del mažo skaitliaus susirinkusių narių. Kadangi nebūta quorumo susirinkimui laikyti jis neįvyko — tai-gi nei protokolas nerašyta. Išnešama rezoliucija kas metą laikyti L. Ž. Banko dalininkų susirinkimus. Rezoliucija priimta.

6) Inešama, kad šis susirinkimas būtų legalis, nežiūrint pakaktinumo suvažiavusių narių skaičiaus.

Inešimas priimtas. Sesijsa uždaroma 12.30 ir nutarta susirinkti 2 val. po piet.

Sesija 2 — 2:30 po piet.

7) Skaitymas prisiųstųjų laiškų:

A. Zieniaus, iš Rochester, N. Y.

A. J. Povilaikos, iš Waterbury, Conn.

J. Gedmino, iš Cleveland, O.

M. Bartuškieńs ir kitų.

8) Svarstoma, kas daryti su sukeltais pinigais L. Ž. Banko vardu. Kun. Jakaitis, Romanas, Karosas priešingi, kad L. Ž. Banko vardu sukeltais pinigais prisidėjus prie Industrijos Komercijos Banko Lietuvoje. Toks pinigų panaudojimas, būtų mainymas tikslu, kuriam jie buvo rinkti, kas beabejo sukeltų daug nesuipratimų ir nemalonumų. Ponas V. K. Račkauskas aiškina, jog prisidedant, kad ir prie Industrijos Komercijos Banko neatsitolinsime nuo savo tikslo, nesa ir toksai bankas galės tarpininkauti žmonėms žemės įsigyti. Po ilgų svarstymų galop prieita prie rezolucijos:

a) Palikti Banko vardą tą patį: Lietuvos Žemės Bankas. b) Kun. J. Žilinskį pasiūsti Lietuvon L. Ž. Banko reikalaus, kad vietoje ištyrus sąlygas ir prirengus tinkamą veikimui dirvą surinktiems L. Ž. Banko pinigams.

9) Proxy komisija praneša, kad susirinkime dalyvauja 43 asmenys, kurie atstovauja per proxy ir kitus narius, viso 884 šėrus. Šėrų-gi supirtka 1779, tai beveik pusė supirtųjų šėrų reprezentuojama.

10) Kyla klausimas, kada seimas legališkas? Kas gali balsuoti? Kas gali būti renkamas Banko direktorijatan? Kokiame laikui renkama Banko valdyba. Diskusijos priveda prie sekančių nutarimų:

a) Legališkas seimas skaitomas tas, kuriame bus nemažiau trečdalis šėrų atstovaujama. b) Balsuoti gali kiekvienas, kas turi vieną šėrą pilnai užmokėjęs. Turis proxy, kad ir ne narys, turi taip-gi balsą.

c) Banko direktorijatan gali būti renkamas kiekvienas pilnas šėrininkas, nežiūrint jo šėrų skaitliaus.

d) Valdyba susideda iš septynių ir renkama vieniems metams slaptu balsavimu.

11) Seka direktorijato rinkimas. Dalinama kortelės. Skaitoma balsai. Betvarkant balsus kun. J. Žilinskis kalba L. Ž. Banko legališkumo klausyme. Primeną, kaip sunkus buvo L. Ž. Banko organizavimas, nuolat surištas su kliūtimis, su prikaišiojimais del L. Ž. Banko nelegališkumo, prisiklaudyta visokių gandinimų. Bet tas sunkenybes pergalėta. Bankui nebuvo pavojaus, nes buvo organizuojamas su Rusų valdžios žinia Rusijoje. Čia gi Suvientyose Valstijose keli-mas L. Ž. Bankui kapitalo buvęs taip-gi legališkas, kas pilnai patvirtinta garsių Washington, D. C. advokatų ir paties State Departamento įstai-gų, su kuriuomis pastarame laike susinėsta. Suvientyų Valstijų rėdas žino apie L. Ž.

Banko steigimą, nemato nieko priešingo įstatams ir net prižada paramą, ant kiek tas Bankas tarnaus atstatymui Lietuvos ir susinešimui Amerikos su Lietuva.

Balsų rinkimo bei skaitymo komisija praneša balsavimo pasekmes. Šie nariai gauna daugiausiai balsų: Kun. Jonas Žilinskis 775, kun. P. Gudaitis 569, kun. N. Petkus 550, J. Vasiliauskas 559, kun. V. Matulaitis 476, A. J. Povilaika 369, J. Skritulskas 350, A. Staknis 326, kun. Jakaitis 324, P. Virakas 256, B. Vaškevičiūtė 229, kun. J. Zidanavičius 167, Liet. Atst. Bendrovė 135, A. Trečiokas 108.

Lietuvos Žemės Banko Direktorijatan sulig balsų, daugumos įeina kunigai: J. Žilinskis, p. Gudaitis, N. Petkus, V. Matulaitis; pp. J. Vasiliauskas, A. Povilaika, J. Skritulskas.

12) Nutarta direktorijatui paduoti sekančias instrukcijas:

a) Direktoriato sąstata: Prezidentas, Vice-Prezidentas, Sekretorius, Izdininkas ir tris kasos globėjai. Valdyba renkama pačių direktorių.

b) Pinigus dėti L. Ž. Banko vardu su parašais Prezidento, Izdininko ir Sekretoriaus.

c) Kur kokiame banke laikyti pinigus, arba legale operacijos daryti paliekama direktoriato nuožūriui.

d) Atskaitą apie Banko stovį duoti del sykius į metus. Seimo protokolą pagarsinti spaudoj.

e) Atnaujinti kompaniją rinkimui naujų šėrų L. Ž. Bankui.

f) Iškollektuoti pinigus už neįmokėtus šėrus.

g) Bondsus priimti sulig marketo — kas trumpa, privalo pinigais primokėti.

i) Sukeltus pinigus L. Ž. Banko vardu patogiu laiku perkelti Lietuvon, kaip tik ten susidarys tinkamos, sulig pranešimo pasiųstojo atstovo, bankinems operacijom aplinkybės. (Sprendžia direktoriai diduma balsų).

k) Darant tranzakciją pinigų ir tam tikro Lietuvoje Žemės Banko šėrus, išmokėti nuošimčius užaugus lig to laiko L. Ž. Banko nariams proporcionaliai.

Mitingas uždaryta 6 valandą vakare. Sekretorius Kun. P. Gudaitis.

TEATRALIŠKAS VEIKALAS
Meilės Paslapybės
Drama 5-se veiksniuose, 6-šiuose atidengimuose.
Parašė ir savo lėšomis leidžia J. V. BALTRUKONIS.
Šis veikalas labai tinka perstatymui.
Kaina 45 centai.
Užsakymus siųskite dabar, nes leidžiu tik aprubežiuotą skaitlių ir gali pritrukti. Su užsakymais siųskite ir pinigų.
J. V. BALTRUKONIS,
142 Tappan Street, Kearny, N. J.

Draugijos Tėmykit!

Vėliavos ir karūnos Draugijų; vėliavos tautiškos; įvairūs ženklai: kukardos, žarpos, antspaudos, guzikučiai del įvairių organizacijų ir susivienijimų. Išdirbu viską, kas tik organizacijoms reikalinga, pigiai, greit ir su dailės (artistišku) gabumu. Mūsų išdirbystė yra seniausia tarpe lietuvių Amerikoje, užtat mūsų ilgas išsilavinimas ir pripratimas jau užganėdino tūkstančius draugijų. Naujos organizacijos reikalaukite probų, senos gi prisiųskite savo ženklą arba žarpa, o mes darbą atliksime pagal reikalavimą.
M. A. NORKŪNAS,
16 Pleasant Str., Lawrence, Mass.

LIETUVIAI -- PRADŽIUGKITE
PINIGUS IR LAISKUS LIETUVON JAU SIUNGIAME.
Pinigus siunčiame į Kauną, Vilnių, Suvalkus, Mariampolę, Vilkaviškį, Ukmergę, Panevėžį, Telsius, Raseinius, Šiaulius ir Grodną.
TODEL
DABARTIES DEKITE SAVO KAPITALUS SAVON BANKON; PIRKITE ŠERUS, DEKITE DEPOZITUS! TĖVYNĖ REIKALAUŠ IŠ MUSŲ TUOJ PAGELBOS! AR MES PRISIRENGŲ?
"Money orderius" arba pinigus siųskite mums su paaiškinimais kam ir kokiam tikslui siunčiame.
CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS (ANGLIŠKAI JOSEPH KOWAL CO.)
32-34 CROSS STR., BOSTON, MASS.

AŠ, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.
Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabėjęs pilvelis buvo, Dispepsija, nevirinimas pilvelio, nuslabėjęs kraujo, inkstų, nervų ir abelnas spēk nustoijimas viso kūno, ir buvau nustoijęs vilties, kad begyvenstų. Vi-sur ieškojau sau pagalbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.
Bet kada pavelkiau Salutaras vaistų, Bitterio Kraujo valytojo, Nervatono, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaunt, stiprėti, gerai dirbt. Kraujas išsilvaik, dlegliai nebebadė po krutinę. Vidurių režimas išnyko po užmašimui visu ligu. Bėgū 3 mėnesių išgydavau kas savaitė po butelį Salutaras, Biteria, ir po 3 mėn. savo pavelskė pamaciau tokį skirumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksnis ir 1000 sykių dėkavoju Salutaras mylistų geradėjui ir linkiu visiems savodraugams ir pažįstamiems su tokiats atsitikimais canariu nuoširdžiai kreiptis prie Salutaras:
1707 S. Halsted St. Tel. Canation, J. Baltrėnas, Prof. SALUTARAS, Chemical Instit 6417. Chicago, Ill.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė
PIRMIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ KORPORACIJA.
LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ inkorporuota šioje šalyje ant \$1,000,000. Tais pinigais ji rūpinasi Lietuvos atstatymu iš po karės griuvėsių. Ji pasiryžus tuoj atstatyti:
1) PRAMONĖ, 2) PIRKLYBĄ, 3) ŽEMDIRBYSTĖ.
Jau įvesdina į Lietuvos Valstybės Banką 1,000,000 markių ir užperka laivus del Lietuvos valstijos.
Visi Lietuvos Atstatymo Bendrovėj sukelti pinigai eis Lietuvos atstatymui.
LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ jau įsteigė:
1) avalų (shoe) fabriką, 2) chemišką dirbtuvę, 3) įvairias krautuves; steigia: 1) Keleivių Namą ir 2) Banką New Yorke; organizuoja del Lietuvos Siuvėjų Bendrovę ir tt.
LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖs notariatas surašo ir užtvirtina palūdiąja visokius notarialius (rejentalius) dokumentus, pirkimo-pardavimo aktus, įgaliojimus, abligus ir kitus popierius, kurie turės galę čia ir Europoje.
STOKITE VISI Į LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ, nes juo daugiau bus kapitalo, tuo daugiau bus prisidėta prie lietuvių būvio pagerinimo. L. A. Bendrovės šėrai po \$10, bet neparsiduođa mažiau, kaip 5 šėrai. Už pinigus išmokama nemažiau 4 nuoš.
Investinimo saugumas tikriausias, pelnas neapribuotas. Su užklausimais kreipkitės šiuo adresu:
Lithuanian Development Corporation
320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

Vietinės žinios.

ATEIKITE VISI.

Ateinančią subatą, birželio 14 d., Municipal salėje vakare bus svarbios prakalbos. Kalbės neseniai sugrįžę iš Paryžiaus adv. Mastauskas, A. L. Tarybos pirmininkas ir K. Česnulis, A. L. Tarybos rašt. Ateikite visi, nes išgirsite negirdėtų žinių Lietuvos reikaluose.

Ketverge, birželio 12 dieną "Darbininko" redakcijos kambariuose buvo susirinkimas Naujosios Anglijos LDS. Apskričio Išvažiavimo Komisijos. Iš komisijos dalyvavo šie: pp. V. Širka, S. Kudarauskas, Z. Klapatauskas ir p-lė M. Žukauskaitė. Apart komisijos dalyvavo dar šie LDS. nariai: pp. J. Glineckis, S. Noreika, A. F. Kneičis ir p-lė Z. Žukauskaitė.

Susirinkime nutarta rengti milžiniškas LDS. Naujosios Anglijos Apskričio Išvažiavimas. Išvažiavimui vieta nužūrėta Lawrence, Mass.

Rep.

SVEČIAS.

Birželio 13 d. "Darbininką" aplankė gerb. kun. Petraitis, Patersono, N. J. lietuvių klebonas. Čia lankėsi L. Raudonojo Kryžiaus reikalais.

VIESNIA.

P-lė Dailidaitė iš Lewistono, Me. lankėsi "Darbininko" ofise pereitą ketvergą. Ji grįžo iš Atlantic City, kur ji dalyvavo National konferencijoje. Tai buvo suvažiavimas įvairių veikėjų (social workers). P-lė Dailidaitė buvo siūsta nuo Y. W. C. A. Lewistono skyriaus. Minėtoje konferencijoje dalyvavo ir ponija Venciuviene, bet p-lė Dailidaitė nepavyko su ja sueiti. Konferencijoje dalyvavo apie 5.000 delegatų iš įvairių miestų.

Birželio 15 d. (nedėlio) bus svarbus susirinkimas Pilnųjų Blaivininkų 49-os kp. bažnytinėj Lietuvių Salėj tuoj po sumos. Kviečiami visi nariai, nes yra aptarimui daug svarbių ir neatidėliojamų reikalų, tarp kurių papildyti valdybą; apie surengimą pikniko — arba vasarinės pramogos; raportai teatro komisijos Brightone ir daug kitokių dalykų ir tt.

Pirm. P. Grinkevičius.

PARDUODU geriausios išdirbystės vyriškus ir moteriškus laikrodžius ir kitokius auksuotus ir aukso daiktus. Beto parduodu **GRAMAFONUS, REKORDUS ir REINKOTUS.** Norintieji pirkti arba persitikrinti kreipkitės šiuo adresu:

Felix A. Zaleckas, 244 Broadway, So. Boston.

LIETUVIAMS ŽINOTINA. Pateikiam brolio Jono Snapkausko Suvalkų gub., Vilkaviškio pavieto, Vaitkabalų val. Pirmiaus gyvena Brooklyn, N. Y., o dabar nežinau kur. Jis pats, ar kas kitas praneškite šiuo adresu: Juozas Snapkauskas, 22 Gates St., So. Boston, Mass.

PIRK VAKACIJOMS
Turėdamas fontaininę plunksną, galėsi be vargo susirašyti visus išpužius, o net ir laiškus. Jų kainos: \$2.50, \$3, \$3.50, \$4, \$5 ir augščiau.
Užsisakyk šandie, gausi Lietuvos žemlapi dykai.
"DARBININKAS"
244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

L.D.S.

NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRIČIO IŠVAŽIAVIMAS
Ivyks
RUGPJŪČIO MĖNESYJE LAWRENCE, MASS.

Tai-gi visos LDS. kuopos prigulinčios prie to apskričio arba kad ir kito apskričio, rengkitės išanksto su programu prie to išvažiavimo. Būsiandame LDS. N. A. Apskričio suvažiavime, birželio 22 d. turėsime išdirbti tam išvažiavimui visus plenus. Tai-gi atstovai važiuodami (Apskričio suvažiavimą) atsivežkite gerų ir naudingų sumanymų.

LDS. N. A. Apskričio Išvažiavimo Komisija.

ANRAS ATVIRAS LAISKAS "Sandaros" Leidėjams.

Gerb.—
"Sandara" No. 21 rašo, būk aš surinktus pinigų nesuėmė, bet laikau pas save (dar nuo šv. Tėvo paskirtos dienos 20 geg. 1917 m. turiu \$80.16, ką žmonės suaukavo tuo tikslu, kad pagelbėjus mūsų broliams Lietuvoje nuo bado apsiginti, o ne čionai dvasiško (t. y. mano) kišenių laikyti, virš 2 metus.

1) Jeigu "Sand." darodys, kad čia teisybė rašė, tai aš skiriu \$200 Nepr. Fondan.

2) Jeigu pasirodytų, kad "Sand." neteisybę rašė ir mane apšmeižė, tai "Sandara" turės užsimokėti Tautos Fondan \$200.

3) Jeigu "Sand." nešutiktų ant šitų mano išlygų, tai priverstas būsiu "Sand." patraukti teisman už kriminališką apšmeižimą.

4) "Sandara" atšaukdam apšmeižimą manęs neužganėdins, nuo teismo neapsigins, delto kad ant mano reikalavimų, paduotų 2 laiškuose (paskutinis buvo registruotas) nesutiko, paskirtam laike iki 5 birž. neatsakė. Tai-gi teisme turėsiu progą savo reikalavimus paduoti.

Teisybę gavau laišką nuo "Sand." bet neatsakantį ir juokingą, apie kurį galiu pasakyti: Aš apie Šimuką, o "Sand." man apie šuniuką.

Lai "Sand." žino, kad svarbiam reikale juokai ne vietoj ir tylėjimas.

N. B. "Sandara" mano atviro laiško nepatalpino.
Kun. V. E. Bukaveckas.

KUOMET VISKAS KILA AUGŠTYN.

Kuomet viskas kyla augštyn ir nepaprastai augstos kainos nuslopina ir reikalingiausius dalykus, o žmonija turi taupyti kiekvieną centą kiek galint, yra tikra palaima kuomet vidurių ligos tave vargina, kuomet žinai, kad yra vaistas, kuris nepakilo kainoj, kuris tau tuojaus suteiks greitą pagalbą. Jeigu vidurių ligos yra neprižiūrimos gali išsivystyti ir labai kenksmingas ligas. Tas geriausias iš visų vaistas yra Triners American Elixir of Bitter Vine, jis išvalo gražiai vidurius be jokio skausm, kuris padaro pigūs vaistai kurių tankiai nekuri žmonės vartoją. Užtat nepriimkite imitacijų, bet būtinai reikalaukite Triners American Elixir of Bitter Vine, kurį galima nusipirkti kiekvienoje vaistinyčioje. Ar esi kuomet mėginęs Triners Antiputrin? Tai geriausias vaistas del plovimo gerklės ir burnos, ir taip-pat geras vėartoti prie žaizdų. Kiekvienas vaistininkas jums pasirūpins juos gauti. Joseph Triner Company 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

CAMBRIDGE BOTTLING CO.
Savininkai
J. PUZINAS
—
J. MALINOWSKAS
Išdirbėjai geriausio toniko.
Rengėjų piknikų, balių, viešių arba privatiškų pramogų, norintieji gauti gerų saldžių gėrimų, kreipkitės pas mus šiuo adresu
31 Fifth St., E. Cambridge, Mass.

Vyčių N. A. Aps. piknikas

A. Visminas Worcesterio vargonininkas praneša, kad L. Vyčių 26 kp. ir Bažnytinis Choras nutarė dalyvauti Lawrence išvažiavime Liepos 4 d.

Tame šauniame išvažiavime dalyvaus ir kun. Fabijonas Kemėšis, Detroito, Mich. lietuvių klebonas, kiekvienam lietuviui žinomas veikėjas ir visų tikrų tėvynainių gerbiamas ir mylimas tautietis.

LAWRENCE, MASS.

Vyčių N. A. Aps. Išvažiavimas
Vyčių vietinė kuopa laikė susirinkimą tvarkymui Apskričio didžiulį išvažiavimą. Išrinkta gaspadinės, perskaityta daugybės atsakymų ant užkvietaimų. Atvažiuos visas So. Bostono Bažnytinis choras ir daug solisčių, p. Ramanaukas ir daugybė kitų praklinių svečių ir pasižada Haverhillio lietuvių katalikų choras ir nutarė atvažiuoti.

Gerbiami Naujos Anglijos vargonininkai buvo pereitoje subatoje So. Bostone prie p. Karbauskio suvažiavę aptarti ir išdirbti muzikalį programą tam Vyčių N. A. Aps. išvažiavimui. Nutarta duoti knoplačiaus programą pavienių chorams. Tik kelios dainos tebus sudainuotos suvienytais choralais. Vyčiai džiaugiasi iš Naujos Anglijos gerbiamų vargonininkų ir chorų ir nepamiš jų.

Pabaigoje susirinkimo buvo svarstyta apie orkestrą. Dauguma pageidavo sudaryti orkestrą iš vyčių. Taip kad ir orkestra įeiti į patį programą.

Vyčiai, stengkitės prisiruošti prie orkestros. Kurie griežiate, praneškite ponui Strakauskui. Jis bus Vyčių N. A. Aps. orkestros vadas tą dieną. Ponas Max. Couble iš Montello bus atletojas Apskričio vadas. Viso apskričio geriausios spēkos tokiu būdu bus užimtos ir naudingai suvartotos.

Presos Komisija.

Siųskite auksines, popierines ir sidabrinės bombas L. D. S. Paskolos Fondan.

PRANEŠIMAS APIE RAČKAUS PRAKALBAS.

Lawrence'o, Rochester'io ir kitų N. A. kolonijų veikėjai kviečia p. Al. M. Račką su prakalbomis. Jis pradės lankyties po šias apielinkes pabaigoje birželio.

Katalikiškos organizacijos ir veikėjai norintieji surengti antiholševikiškas ar kitose temose prakalbas, galėtų pasinaudoti šiaja progą ir skubiai susirašyti šiuo antrašu:

A. Račkus,
1530 So. 50-th Ave.,
Cicero, Ill.

ŠVIECIA TAMSOJE.

Šis kryžius puikus ir stebėtinai dailės darbas. Figura Išganytojaus yra nulieta iš nesudaužomos medžiagos, gražiai išdirbta, panaši į marmurą. Kryžius, prie kurio figura prikalta yra padarytas iš dailiai išdirbto medžio, tamsiai juodos spalvos. Kryžius 15 colių aukščio.

Stebėtinai ir slaptai padarytos spalvos figura, kuri sutraukia į savę saulės spindulius dienos laike, o nakties laike tuos pačius spindulius išduoda atgal aiškia šviesa. Iš pradžių mėlyna, bet vėliau persimai no palengva į skaisėją, kaip sniegas šviesą ir parodo stebėtinai aiškiai Kristų ant Kryžiaus. Juo tamsesnis kambarys tuo aiškiau bus matyti. Ir ta šviesa neišsibaigia.

Mes tokių pat kryžių pasiuntėme kunigams, mokykloms ir vienuolynams ir visi nuoširdžiai juos giria ir pataria visiems jį igyti.

Jis tinkamiausias yra kiekvieno kataliko namuose. Tinkamesnės dovanos del gimimo dienos, Velykų, Kalėdų ar kokių kitų švenčių vargiai surasi.

Kaina jų: \$1.50, \$2.00, \$3.00 ir \$4.00. Mes patys visas persijuntimo lėšas apmokame.

Jeį gavęs kryžių nebūsite užganėdinti ir jis nebus toks kaip mes čionai aprašome, pinigai jums bus sugrąžinti.

"DARBININKAS,"

Pranešimas Worcesterio Lietuviams

LIETUVISKAS NEJUDINAMOS NUOSAVYBĖS IR APDRAUDOS OFISAS
Vinco Vilkausko

Parduodu stubas, farmas ir lotus Worcester'ij ir apielinkėj. Apdraudžiu nuo ugnies namus, rakandus (furniture) automobilius ir kitokią nuosavybę. Taip-gi pomirtinę susižeidime ir ligoje apsauga. Norėdami pirkti stubą ar farmą arba apdrausti gyvastį, sveikatą, namus, rakandus ar kitokius daiktus, meldžiu kreiptis sekančiu adresu:

WILLIAM WOLKOWSKI
REAL ESTATE & INSURANCE BROKER

Worcester Five Centų Savings Bank Bldg. Room 6
314 MAIN STREET, WORCESTER, MASS.

Telephone Park 3890.

Gyvenimo vieta 63 SEYMOUR STREET.

I SENA SALI PASIŪSK ARBA PAIMK SU SAVIM.

Sename krašte šiandiena ne tik, kad viskas aukštai pakilę, bet ten labai daug yra daiktų, kurių visiškai negalima gauti.

Jeigu jūs plenuojate greit grįžti į tėviškę, pasimkite su savim daug daiktų, kuriuos čia gali pirkti pigiai, ir kurie bus labai parankūs sename krašte del jūsų taip gerai, kaip ir jūsų šeimynai.

Beto, jeigu jūs pasiryžote gyventi šioje šalyje Amerikoje, neužmirškite savo brangiųjų ir pasiūskite jiems dovaną iš Amerikos. Darydami taip, palinksimite juos ir jie jus visomet atsimins.

ASTUONIŲ DIENŲ KALENDORIUS LAIKRODIS bus puiki dovana, kurį čia matai ant paveikslė.

ASTUONIŲ DIENŲ KALENDORIUS LAIKRODIS yra vienas iš praktiškiausių ir madingiausių laikrodžių dabartiniu laiku.

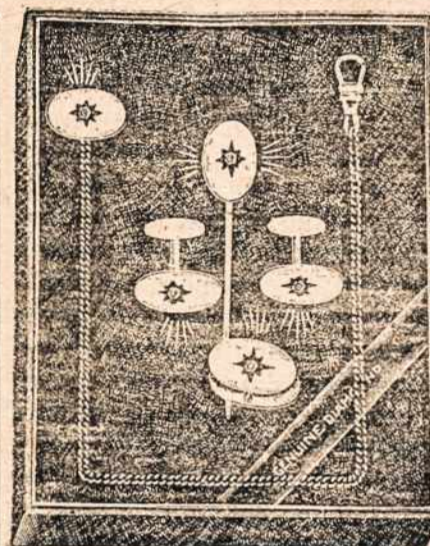
Dežė arba makštis yra padaryta iš TIKRO KANUOLIŲ METALO, arba labai puikioje nikelinėje dežėje.

Laikrodėlis parodo laiką visuomet reguliarai. Jis labai stiprus ir laikys per daugelį metų.

Jūs turite tą laikrodėlį užsukti tik viena sykį į aštuonias dienas ir jis parodo tuo pačiu laiku sekundas, minutes, valandas, dienas savaites ir dienas mėnesio.

Visi jūsų draugai nusistebės pamatę šį nepaprastą laikrodėlį ir pavydės jums.

Kiti parduoda tokius laikrodėlius po \$18.00 ir daugiau,—kuomet mes dabartiniu laiku parduodame tik už \$10.48.

Taip-gi gražus Surinktas Setas, susidedantis iš puikiausio gvarantuoto Aukso dengto retėžlio, rankovėms sagutės ir kaklaryšni spilkutė, setas tikro diamond smotelių, kuriuos kiti pardavinėja po \$6.00 ir daugiau, mes pasiūsiame jums tik už \$2.75.

Laikrodėlį ir surinktą setą mes pasiūsiame tik už \$12.48.

Pirk tą puikų ir praktišką Laikrodėlį ir Setą del savęs ir jūs būsite pilnai patenkinti.

Pasinaudok tąja progą ir rašyk šiandieną del tų puikių ir brangių daiktų įdėdamas tik \$1.00, ir kitus užmokėsite kuomet daiktai bus pristatyti į namus.

ALL WORLD EXPORTERS,
1152 Milwaukee Ave., Dept. 234 Chicago, Ill.
(7-12-14)

"Vanago" Spaustuvė

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS.

Ohio ir apielinkių lietuvių paveskite spaudos darbus mūsų spaustuvei. Atliekam gražiai ir pigiai.

VANAGAS PUB. CO.,

6307 Superior Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

"GYVASIS ROŽANČIUS"

"Darbininko" Knygynė galima gauti "Gyvojo Rožančiaus paslapčių."

Atspaudinta kiekviena paslaptis atskirai ir visos 15 paslapčių į vieną knygutę. Kaina 15 centų. Užsakydami pažymėkite kokių norite. Pinigus siųskite su užsakymu.

"DARBININKAS,"

244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Sergantieji vyrai ir moterys!

Jeigu jums nepasisekė išsigydyti nuo savo ligos, ir jūs jau beveik nustoje viltį kada nors išsigydyti, atleikite ant examino dykai; leiskite man pažūrėti ar aš jūsų negalėsiu pagelbėti. Aš esu praktikavęs medicinoje ir gydyme per suvirš 25 meus gydymas Moteris ir Vyrus nuo Kroniškų, Nervų ir visokių ligų, jums mano praktikavimas gali pagelbėti, nes aš pats ypatingai išexaminavoju jus kiekvieną sykį ateinate pas mane. Aš jums suteiksiu geriausį šios godynės gydymą ar elektrikos ar medicinos pagal savo spēkų. Jeigu pagal mano nuomonę pasirodytų kad aš jūsų negaliu pagelbėti, tai aš jūsų pinigų nenoriu. Jeigu sergi, esi slabnas arba nuvargęs, ateik su manim pasikalbėti šiandiena dykai.

VYRAI IR MOTERYS

Kurie sergate kroniškais, nervų, kraujo, skūros arba kokia kita liga, arba jei jūsų pilvas nevirškina, skilvis nedirba, ar jei turi reumatizmą, skausmus nugaroje arba kuluose, negalite valgyti, galvos skaudėjimą, vidurių sukietėjimą, galvos sukima, šalčiaus galvoje, nosėje arba gerklėje pasitark su manim.

NEGAIŠINK DAUGIAU LAIKO.

Mano ofisai yra įtaisyti su vėliausios mados elektrikos ir medicinos įtaisymais, kurie pagelbsti kur kiti būdai nieko negelbsti. Simtai operacijų yra išvengiama vyrams ir moterims vartojan į laiką vėliausius mokslo išrastus gydymo būdus. Mano kainos už gydymą yra labai prieinamos ir nė kiek daugiau kiek Tamsta gali ir norėsi man mokėti už naudą kurią aš Tamstai suteiksiu. Atsimink, Patarimai ir peržiūrėjimas yra dykai.

Atidėliojimai, neapsižiūrėjimai ir netikės gydymas yra pavojingi. Ateik tuojau pas mane jei tu reikalauji pagalbos gerai prityrusio ir pilnai prisirengusio gydytojaus.

DR. MORONEY

673 Washington St., arti Boylston St., pirmos durys nuo Gaety Teatro. BOSTON, MASS.

Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakare Nedėliandiais ir šventėmis 10 ryte iki 2 po pietų.

Siųskite auksines, popierines ir sidabrinės bombas L. D. S. Paskolos Fondan.

DR. F. MATULAITIS

Išvažiavo ant studijų į Chicago. Sugrįš Birželio mėnesyje į Bostoną.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius)

Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakara
602 W. ROADWAY Cor. ST. ST. BOSTON.
Tel 602 S. B.

Kad but gražiu.

Vartok tą mostį, ji padarys veidą TYRŲ, SKAISTŲ ir BALTŲ. Pralina šlakus ir spugnos nuo veido. Padaro minkštą ir baltą odą. Kaina dėžutės 75c. ir \$1.00. Pinigus galima siųst popierinį dolerį arba stampomis.

Distributor Wilbert Co., P. O. Box 772, Waterbury, Ct.

Lietuvis Dantistas

DR. M. V. CASPER

(Dr. M. V. Kasparavičius)

425 BROADWAY,

South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 27.

Ofiso valandos: 10—12:30 ryte

1:30—6 ir 6:30—9 P. M.

Siųskite auksines, popierines ir sidabrinės bombas L. D. S. Paskolos Fondan.

Tel. Jamaica 1831—W. Cambridge 1235—J. RUSAS DAKTARAS
DR. N. A. GLEBOW.
Specialistas paslapčių Ugy. Emlau medicinos moksli Berlino.
884 Main St., Cambridge, Mass.
OFISO VALANDOS: Nuo 1 iki 2 ir nuo 7:30 iki 8:30 val. vakarais, nedėliandiais nuo 1 iki 2 val. po pietų.
KITAS OFISAS: 423 Centre Street, Jamaica Plain, Mass.

PIRMO KLESOS DANTISTAS

Dantis iš'raukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išra imų. Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass.
PRIE DORCHESTER ST.

Valandos nuo 9 val. ryta iki 8 val. vakare. Nedėliandiais nuo 10 val. ryta iki 4 val. vakare.

Tel. So. Boston 270
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos: Rytis iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9
536 Broadway, So. Boston.

Dr. J.H. Staknevičius

234 Lafayette St., Kamp.
Ofiso valandos: Jefferson st. 9-11 RYTE NEWARK, N. J. 2-4 PO PIETU Telefonas 9268 6-8 VAKARE Market

Dr. Ignatas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos: Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakaraus, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M. Nedėliandiais iki 4 po pietu.

JUS GALITE SULAIKYTI PLAUKU SLINKIMA.

Dermatuzga sulaukia plauku slinkimą, prašalina pleiskaną, niežėjimą odo galvos, augina plaukus pridūda ma jėms reikalinga maista. Dermatuzga padarys kad Jus plaukai bus tankūs švelnus ir skaisčius. Oda Jūsų galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados ir plaukai neslinkis daugiau! Reikalaujant pristulime Jums patį suvis dykai išbandymui sampala. Prisiunkite 10c. stampomus peraitimo timo 15št., gauti išbandymui dešimte Dermatuzgos ir brošūra.

ARGIL SPECIALTIES CO. BOX 87. PHILADELPHIA, PA.